

gazeta bezpłatna | gazeta bezpłatna | gazeta bezpłatna | gazeta bezpłatna | gazeta bezpłatna

Magazyn

MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY

CENTRUM
KULTURY
I SPORTU
W KRZESZOWICACH

KRZESZOWICKI

październik 2025, nr 10 (675)
www.magazynkrzeszowicki.pl
ISSN: 1231-9643

BURMISTRZ GMINY KRZESZOWICE I MIEJSKA RADA SENIORÓW WRAZ Z PARTNERAMI

zapraszają na

KRZESZOWICKI MIESIĄC SENIORA

4 października (sobota), godz. 14.00
- teren przy łążni solankowej w Krzeszowicach

- Aktywna Sobota

Zagrajmy w boule – prezentacja zasad, miniturniej
- prowadzenie Zbigniew Durczok

Prelekcja Krzeszowickie wody lecznicze –
dr n. med. Grzegorz Mańko (Małopolski Szpital
Rehabilitacyjny)

8 października (środa), godz. 13.30
- Kopalnia Talentów, ul. św. Floriana 3
w Krzeszowicach

- Wykład „Pamiętajmy o Sybirakach - Losy miesz-
kańców Krzeszowic represjonowanych przez ZSRR
(1939-1958)” - dr Aneta Hoffmann, prezes Fundacji
Znaki Pamięci

11 października (sobota), godz. 11.00
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna
w Krzeszowicach

- Senior Cinema - Kino dla Seniora

Zapisy osobiście w bibliotece lub przez stronę,
w zakładce Wydarzenia
<https://bibliotekakrzeszowice.pl/kalendarz/>

15 października (środa), godz. 14.00
- Kopalnia Talentów, ul. św. Floriana 3
w Krzeszowicach

- Warsztaty „Smaki jesieni - zdrowie na talerzu”

Liczba miejsc ograniczona, zapisy pod numerem
12 258 30 80

16 października (czwartek), godz. 10.00
- Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach

Wykład „Co nas czeka nowego w systemie opieki
zdrowotnej czyli perspektywy i zagrożenia. Leki
dostępne bez recepty - co warto wiedzieć, zanim się
ich użyje i o czym należy pamiętać w trakcie stosowa-
nia” - Michał Matysik, dyrektor Krzeszowickiego
Centrum Zdrowia

Możliwość wykonania pomiaru glukozy, ciśnienia
tętniczego oraz saturacji.

19 października (niedziela), godz. 16.00 – 20.00
- Kopalnia Talentów, ul. św. Floriana 3
w Krzeszowicach

- Krzeszowicki dzień Seniora

22 października (środa), godz. 14.00
- Bank Spółdzielczy w Krzeszowicach

Wykład „Finanse i zarządzanie wydatkami” -
Łukasz Koryczan, prezes Zarządu Banku

23 października (czwartek), godz. 10.00
- Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach

- Spotkanie z Jerzym Gramatyką, Miejskim Rzeczni-
kiem Konsumentów

Wydarzenia będą filmowane i fotografowane

PARTNERZY:

Budujemy żłobek

We wrześniu 2025 roku wystartowała w Krzeszowicach budowa komunalnego żłobka. Obiekt powstaje z myślą o obecnych, ale i przyszłych najmłodszych mieszkańcach naszej gminy. W budynku zaprojektowano trzy sale dla dzieci, z własnym zapleczem sanitarno-socjalnym. Żłobek docelowo będzie mógł przyjąć 60 dzieci.

Obiekt zapewni pełne wyżywienie, przygotowywane we własnej kuchni. W budynku przewidziano również pomieszczenia biurowe, wózkownię i pomieszczenie do przewijania dzieci. Budynek ogrzewany będzie kotłownią gazową oraz pompą ciepła.

Parametry techniczne budynku:

- powierzchnia zabudowy: 532,2 m²
- powierzchnia użytkowa budynku/parteru – 460,04 m²
- kubatura – 1497,4 m³
- liczba kondygnacji – jedna
- wymiary zewnętrzne : 36,2 x 18,50 m
- wysokość : 5,4 m

Etapy inwestycji:

- 12 sierpnia 2019 – podpisanie przedwstępnej umowy zakupu działek nr 583/3 i 585/11 w Krzeszowicach
- 1 marca 2023 – podpisanie umowy na zakup działek 585/11 oraz 583/3 w Krzeszowicach. Łączna powierzchnia 1,08 ha. Kwota całkowita nabycia nieruchomości wynosi 1 600 000,00 zł
- 31 października 2024 – podpisanie z biurem projektowym Projekty-Gotowe.pl Spółka Architektoniczna Sp. z o.o. umowy na zakup projektu żłobka „GUCIO” i jego adaptację
- 19 marca 2025 – ogłoszenie postępowania przetargowego na zadanie: Budowa żłobka w Krzeszowicach w ramach programu MALUCH +
- 29 sierpnia 2025 – podpisanie z Przedsiębiorstwem Budowlanym

DOMBUD SA umowy na budowę żłobka komunalnego w Krzeszowicach

– 10 września 2025 – rozpoczęcie budowy żłobka

– czerwiec 2026 – planowane zakończenie budowy żłobka

Finansowanie:

6 235 952,42 zł – całkowity koszt zadania, w tym:

– 3 396 453,00 zł – dofinansowanie ze środków z Krajowego Planu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022 –2029 edycja 2

– 849 113,28 zł – dofinansowanie ze środków z Krajowego Planu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Program Aktywny Maluch Edycja 6

– 1 990 386,14 zł – wkład własny.

Burmistrz dziękuje radnym Rady Miejskiej w Krzeszowicach za decyzję o przyjęciu funduszu na rzecz nowoczesnej edukacji w gminie Krzeszowice oraz pracownikom Wydziału Zrównoważonego Rozwoju i Poszanowania Energii za przygotowanie i złożenie skutecznego wniosku o dofinansowanie, a także pracownikom Wydziału Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej za przygotowanie dokumentacji i wniosku o pozwolenie na budowę.

Otulina Podkrakowska dla rozwoju gminy

Stowarzyszenie Otulina Podkrakowska utworzyło 10 gmin podkrakowskich: Iwanowice, Jerzmanowice – Przegonia, Kłaj, Koniusza, Krzeszowice, Myślenice, Siepraw, Skala, Słomniki oraz Sułoszowa. Siedzibą stowarzyszenia jest miasto Myślenice. Prezesem zarządu jest Jarosław Szlachetka, burmistrz Myślenic; jego zastępcami Wacław Gregorczyk, burmistrz Krzeszowic oraz Paweł Knafel, burmistrz Słomnik. Dzięki powołaniu stowarzyszenia gminy, wchodzące w jego skład, zyskały możliwość korzystania ze środków unijnych w ramach Programu Regionalnego „Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027” poprzez tzw. Inny Instrument Terytorialny (IIT). Podstawą działania Stowarzyszenia jest Strategia Terytorialna, która wyznacza kierunki rozwoju obszaru w latach 2021-2027.

18 kwietnia 2024 roku zostało zawarte Porozumienie Terytorialne pomiędzy Zarządem Województwa Małopolskiego a Stowarzyszeniem Otulina Podkrakowska w sprawie określenia zasad realizacji zadań z zakresu polityki rozwoju na obszarze IIT „Otulina Podkrakowska”. Dzięki temu porozumieniu gminy, tworzące stowarzyszenie, mają zapewnione współfinansowanie ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027. Ich wartość to 29 714 910,00 euro, co po przeliczeniu na złotówki daje kwotę około 130 mln zł. Do 2030 roku zostaną zrealizowane na terenie 10 gmin zadania z takich obszarów jak: retencja, gospodarowanie odpadami, zrównoważona mobilność, zielono-niebieska infrastruktura, zagospodarowanie terenów zdegradowanych, edukacja przedszkolna i szkolna, w tym w zakresie edukacji włączającej.

- Założenie Stowarzyszenia Otulina Podkrakowska to przykład, że my samorządowcy nigdy nie składamy broni i potrafimy bardzo skutecznie zabiegać o realizację ważnych zadań dla naszych mieszkańców. Po tym, jak Metropolia Krakowska odmówiła przyjęcia naszych gmin do swojego związku podjęliśmy decyzję o powołaniu własnego stowarzyszenia. W szybkim tempie przeprowadziliśmy działania założycielskie. Serdecznie dziękuję moim kolegom, wójtom i burmistrzom z tych 9 gmin za wzorową współpracę, a burmistrzowi Myślenic Jarosławowi Szlachetce za podjęcie się roli lidera w naszym stowarzyszeniu. Sukcesem zakończyły się również rozmowy z samorządem Województwa Małopolskiego na temat wydzielenia w RPO dodatkowych środków unijnych dla naszych gmin na wzór tych zrzeszonych w ZIT. Słowa podziękowania należą się marszałkom, z którymi współpracowaliśmy: Witoldowi Kozłowskiemu i Łukaszowi Smółce oraz pełnomocnikowi ds. ZIT Adamowi Ślusarczykowi. Ich przychylność i zrozumienie potrzeb mieszkańców naszych podkrakowskich gmin pozwoliły na podpisanie porozumienia 18 kwietnia 2024 roku. Należy pamiętać, że prace nad strategią otuliny, konsultacje z mieszkańcami i przygotowanie listy projektów odbywały się w trudnym czasie kampanii parlamentarnej, samorządowej i toczącej się wojny za naszą wschodnią granicą. Dziękuję również moim pracownikom. Razem z wiceburmistrzem Adamem Godyniem i pracownikami WZR w pracę związaną z powstaniem otuliny włożyliśmy bardzo dużo czasu. Dzisiaj mogę powiedzieć, że warto było. Do naszej gminy trafi ponad 20 mln złotych na projekty ważne społecznie – mówi Wacław Gregorczyk.

celem zakończyły się również rozmowy z samorządem Województwa Małopolskiego na temat wydzielenia w RPO dodatkowych środków unijnych dla naszych gmin na wzór tych zrzeszonych w ZIT. Słowa podziękowania należą się marszałkom, z którymi współpracowaliśmy: Witoldowi Kozłowskiemu i Łukaszowi Smółce oraz pełnomocnikowi ds. ZIT Adamowi Ślusarczykowi. Ich przychylność i zrozumienie potrzeb mieszkańców naszych podkrakowskich gmin pozwoliły na podpisanie porozumienia 18 kwietnia 2024 roku. Należy pamiętać, że prace nad strategią otuliny, konsultacje z mieszkańcami i przygotowanie listy projektów odbywały się w trudnym czasie kampanii parlamentarnej, samorządowej i toczącej się wojny za naszą wschodnią granicą. Dziękuję również moim pracownikom. Razem z wiceburmistrzem Adamem Godyniem i pracownikami WZR w pracę związaną z powstaniem otuliny włożyliśmy bardzo dużo czasu. Dzisiaj mogę powiedzieć, że warto było. Do naszej gminy trafi ponad 20 mln złotych na projekty ważne społecznie – mówi Wacław Gregorczyk.

Lista zadań zatwierdzona przez Zarząd Województwa Małopolskiego do realizacji dla gminy Krzeszowice:

- rozwój infrastruktury do obsługi podróżnych - celem jest stworzenie warunków na rzecz zwiększenia integracji transportu indywidualnego

z niskoemisyjnym transportem kolejowym poprzez budowę parkingów P&R: przy linii kolejowej E30 w Woli Filipowskiej oraz przy dworcu kolejowym w Krzeszowicach. Wartość całkowita - 4 009 844,16 zł; kwota dofinansowania - 2 598 780,00 zł

- rozwój retencji - celem jest zwiększenie zdolności retencyjnej gminy Krzeszowice poprzez budowę, odtworzenie i rozwój infrastruktury służącej magazynowaniu i efektywnemu gospodarowaniu wodami opadowymi oraz powierzchniowymi. W ramach projektu będą realizowane dwa zadania: budowa zbiornika małej retencji w Krzeszowicach i odtworzenie zbiornika małej retencji w Nawojowej Górze. Wartość całkowita - 4 347 811,96 zł; kwota dofinansowania - 2 148 661,64 zł

- modernizacja istniejącego i utworzenie dwóch nowych parków - celem jest rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w mieście Krzeszowice, służący poprawie i zachowaniu różnorodności biologicznej, w wyniku której powstaną m.in. tereny zielone tworzące dogodne warunki dla rodzimych ptaków, owadów czy drobnych ssaków. Rozwój zielonej infrastruktury pozwoli uzupełnić szarą infrastrukturę, poprawić warunki funkcjonowania ekosystemów w miastach oraz przyczyni się do złagodzenia efektu miejskich wysp ciepła, magazynować wodę oraz zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza. W ramach projektu będą realizowane trzy zadania: rewitalizacja parku miejskiego koło budynku Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach na działce nr 1242/2, stworzenie parku kieszonkowego na terenie miasta pn. Park Rzeczny „Nad Filipówką” na działkach nr 860/68, 860/67 część dz. nr 867/6, stworzenie parku miejskiego koło tężni w Krzeszowicach na działce nr 951/11. Wartość całkowita - 4 290 447,08 zł; kwota dofinansowania - 3 476 069,77 zł

- nowa jakość edukacji szkolnej - celem jest wysokiej jakości kształcenie ogólne, w szczególności w odniesieniu do osób będących w niekorzystnej sytuacji oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poprzez wsparcie indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów 6 szkół podstawowych, prowadzących kształcenie ogólne na terenie gminy Krzeszowice i doskonalenie/nabycie kompetencji nauczycieli/kadry zarządzającej szkół podstawowych oraz dostosowanie obiektów do potrzeb wszystkich uczniów i doposażenie w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć. Wartość całkowita - 1 515 631,20 zł; kwota dofinansowania - 1 362 631,20 zł

- nowa jakość edukacji przedszkolnej - celem jest wzrost równego dostępu do dobrej jakości edukacji poprzez podniesienie jakości edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku przedszkolnym, uczęszczających do jednego z 8 przedszkoli/OWP poprzez stworzenie w przedszkolach przestrzeni wolnej od dyskryminacji, przyjaznej, wspierającej i otwartej na osoby w różnej sytuacji, a także adaptacja do potrzeb osób z niepełnosprawnością części budynków oraz zakup wyposażenia pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wartość całkowita - 1 037 328,00 zł, wnioskowana kwota dofinansowania - 933 328,00 zł

- dostępne, integrujące i wspierające rozwój dzieci przedszkola - celem jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości edukacji włączającej dla w wieku przedszkolnym oraz wzrost kompetencji nauczycieli/kadry przedszkolnej związanych z jednym z ośmiu przedszkoli/OWP w gminie Krzeszowice oraz poprzez stworzenie w ośmiu przedszkolach przestrzeni wolnej od dyskryminacji, przyjaznej, wspierającej i otwartej na osoby w różnej sytuacji oraz adaptacja obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz zakup wyposażenia. Wartość całkowita - 2 239 855,00 zł, wnioskowana kwota dofinansowania - 2 124 055,00 zł

- dostępne, integrujące i wspierające rozwój uczniów szkoły - celem jest wzrost równego dostępu do kształcenia włączającego, w szczególności w odniesieniu do uczniów w niekorzystnej sytuacji oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poprzez wsparcie indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów szkół podstawowych prowadzących kształcenie ogólne na terenie gminy Krzeszowice oraz poprzez wsparcie w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskich rodziców/opiekunów prawnych uczniów oraz poprzez doskonalenie/nabycie kompetencji u nauczycieli/kadry zarządzającej szkół podstawowych oraz dostosowanie wybranych szkół do potrzeb wszystkich uczniów oraz zakup dedykowanego wyposażenia. Wartość całkowita - 4 007 730,45 zł; kwota dofinansowania - 3 806 730,45 zł.

Wykorzystano materiały ze strony <https://otulinapodkrakowska.pl/>

Porozumienie Terytorialne

OTULINA PODKRAKOWSKA

29.714.910€

18.04.2024 r.

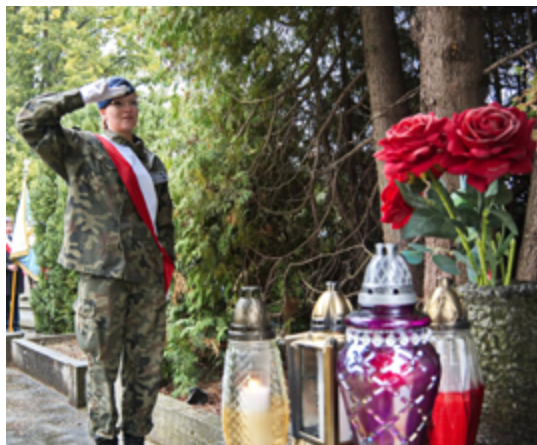

Dzień Katyński

W 86. rocznicę napaści Związku Radzieckiego na Polskę oraz dla uczczenia poległych w kampanii wrześniowej 1939 roku delegacje złożyły 17 września kwiaty pod Krzyżem Katyńskim oraz przy kwaterze żołnierzy z I i II wojny światowej na cmentarzu parafialnym w Krzeszowicach.

Zdjęcia: K. Kamiński, UM Krzeszowice

Bezpłatny odbiór elektrośmieci

Burmistrz Gminy Krzeszowice informuje, że na terenie gminy zostanie przeprowadzony bezpłatny odbiór zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

ZBIÓRKA W FORMIE TZW. WYSTAWKI:

21 października 2025 r.

– CZERNA, DĘBNIK, DUBIE, FILIPOWICE, MIĘKINIA, NOWA GÓRA, NOWA GÓRA – ŁANY, OSTRĘŻNICA, PACZÓŁTOWICE, SIEDLEC, ŻARY – DROGI GŁÓWNE

– KRZESZOWICE:

OS. CENTRUM – ulice: Szkolna, Krzywa, Krakowska, K. Wyki, Legionów Polskich

OS. CZATKOWICE – ulice: Czatkowice Dolne, Czatkowice Górne

OS. NOWY ŚWIAT – ulice: Na Skarpie, Wyzwolenia, Żołnierzy Września, Żwirki i Wigury, Majowa, Słoneczna

OS. ŻBIK – ulice: Żbicka, W. Reymonta, Na Wzgórze, Okrężna

22 października 2025 r.

– FRYWAŁD, RUDNO, SANKA, ZALAS – DROGI GŁÓWNE

– NAWOJOWA GÓRA – ulice: Krakowska, Białka, Lipowa, Nawoja, Gwoździec, Chrustówka, M. Pałasińskiej do skrzyżowania z ul. Zastudnie

– TENCZYNEK – ulice: Zwierzyniecka, Kasztanowa, Jana III Sobieskiego, ks. M. Mądryka, Szkolna, gen. J. Chłopickiego, H. Sienkiewicza, Tenczyńska, Zielona, Chrzanowska, Zamkowa, Dębowa, Słoneczna, ks. W. Smoczyńskiego, S. Pareńskiego

– WOLA FILIPOWSKA – ulice: Krzeszowicka, Topolowa, Morgi, Chrzanowska, Białka, Krótka I, Długa, Szkolna, ks. M. Mądryka, Kolejowa, Młyńska, Starowolska, Podgórska, Złota Dolina

– KRZESZOWICE:

OS. JURAJSKIE – ulice: Leśna, St. Czycza

OS. PARKOWE – ulice: Grunwaldzka, Parkowa, Nowa Wieś, W. Bandurskiego, Trzebińska, T. Kościuszki

Adresy nieruchomości, z których istnieje konieczność odbioru elektrośmieci, należy zgłosić do Urzędu Miejskiego, Referat Gospodarki Komunalnej, nr tel. 12 252 08 21 najpóźniej do dnia 17 października

ZBIÓRKA PUNKTOWA – MIASTO KRZESZOWICE:

21 października 2025 r.

(samochody odbiorcy czekają w wyznaczonych punktach o określonych ściśle godzinach)

1. w godz.: 16:00 – 16:50 plac omlotowy – skrzyżowanie ulic Grunwaldzkiej i Miękińskiej

2. w godz.: 17:00 – 18:00 parking przy SP 1 w Krzeszowicach, ul. Długa 22

ZBIÓRKA ELEKTROŚMIECI

WŁĄCZ ECO WYDRAŻNIĘ

Przyjmujemy bezpłatnie ▶ zużyte telewizory, pralki, lodówki, komputery, telefony oraz inną niepotrzebną elektronikę.

Elektrośmieci są odpadami niebezpiecznymi. Zawierają toksyczne substancje. Wyrzucone do śmieci mogą zanieczyszczać środowisko naturalne.

Miejsce i termin zbiórki

KOS sp. z o.o. BIOSYSTEM BIOSYSTEM SA

Nie wyrzucaj elektroodpadów do kosza na śmieci.
Zapraszamy do udziału w akcji sprzątanego środowiska! 20.10.2025, godz. 10:00.

www.biosystem.pl

UWAGA! Sprzęt należy wystawić DO GODZINY 8:00 RANO w dniu zbiórki! W sołectwach trasy będą biegły GŁÓWNYMI DROGAMI. Osoby zamieszkujące przy wyznaczonych szlakach proszone są o wystawienie sprzętów przed posesję.

Zbiórka organizowana jest przy współpracy z firmą KOS Sp. z o.o.

Do ELEKTROŚMIECI zaliczamy wszystkie zużyte sprzęty RTV i AGD, takie jak: telewizory, radia, pralki, lodówki, komputery, telefony itp.

Do ELEKTROŚMIECI nie zaliczamy: odpadów wielkogabarytowych, części budowlanych i sanitarnych, części motoryzacyjnych – TAKIE ODPADY NIE ZOSTANĄ ODEBRANE!

www.gminakrzeszowice.pl – gospodarka i środowisko

Zwierzę nie jest rzeczą

2 września strażnicy Straży Miejskiej znaleźli na leśnym parkingu przy drodze z Tenczynka do miejscowości Zalas porzucone w pudełku kocięta. 9 zwierzaków zbyt młodych, by prowadzić samodzielne życie. Kociaki trafiły do współpracującego z gminą Krzeszowice schroniska Psie Pole w Raclawicach (gm. Raclawice), gdzie - ślepe, z pępowinami - musiały zostać uśpione.

Historia ta wstrząsnęła nie tylko samymi znalazcami, ale również licznymi z naszych mieszkańców, dla których los naszych „braci mniejszych” nie jest obojętny. Czynu tego - porzucenia świeżo narodzonych maluchów - nie dokonała kotka, ale człowiek. Jej właściciel. Chociaż oczywiście nasuwają się różne czarne myśli związane z tą osobą, pozostaje wierzyć, że takie postępowanie, jeśli podjąć się koślawej próby usprawiedliwienia, spowodowane było sytuacją finansową i niewiedzą, że nasza gmina może pomóc.

W 2025 roku po raz kolejny ruszył program sterylizacji oraz kastracji psów i kotów należących do mieszkańców gminy Krzeszowice. W ramach programu gmina Krzeszowice dofinansowuje ze swojego budżetu 70% kosztu zabiegu. O dofinansowanie do zabiegów mogą ubiegać się mieszkańcy gminy Krzeszowice, którzy złożą wniosek o wydanie skierowania na zabieg sterylizacji/kastracji, a w przypadku psa okazać dokument potwierdzający prawa do zwierzęcia oraz potwierdzenie aktualnego szczepienia przeciwko wściekliznie zwierzęcia. Ponadto pies musi być trwale oznakowany poprzez wszczepienie mikroczipa (zabieg można wykonać równoległe z zabiegiem kastracji/sterylizacji).

Akcja prowadzona jest do 19 grudnia 2025 roku lub do wyczerpania środków finansowych, przeznaczonych na ten cel w ramach budżetu na rok 2025. Jeśli środki na ten cel się skończą, to prawdopodobnie od lutego przyszłego roku do wykorzystania będzie kolejna pula pieniędzy. Usługę sterylizacji i kastracji psów i kotów właścicielskich w tym roku realizuje Gabinet Weterynaryjny przy ul. Aptecznej 7 w Krzeszowicach, a skierowanie na zabieg można uzyskać w Referacie Ochrony Środowiska, pl. F. Kulczyckiego 1, 32-065 Krzeszowice, segment A, pok. nr A1, tel. 12 252 08 13.

Ponadto mieszkańcy naszej gminy mogą bezpłatnie zaccipować swoje psy w kilku gabinetach weterynaryjnych w Krzeszowicach. W ramach programu, który realizowany jest od 2009 roku zaccipowano ponad 1 200 psów. Więcej informacji można uzyskać w gabinetach weterynaryjnych i na stronie <https://www.oznakujpsa.pl/krzeszowice2025.html>.

Gmina Krzeszowice Uchwałą Nr XII/132/2025 Rady Miejskiej w Krzeszowicach z dnia 27 lutego 2025 roku przyjęła „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Krzeszowice w 2025 roku”. Z jego treścią można się zapoznać tutaj: <https://tinyurl.com/Zwierzaki-w-Krzeszowicach>.

25 października przypada Dzień Ustawy o Ochronie Zwierząt (ale też i, znacznie przyjemniej brzmiący, Dzień Kundelka). Z tej okazji warto pamiętać, że posiadanie zwierzęcia niesie ze sobą nie tylko wiele przyjemności, ale również szereg obowiązków, o których nie można zapominać.

Wedle zapisów przywołanej powyżej Ustawy zwierzę nie jest rzeczą. Jest istotą żyjącą i zdolną do odczuwania cierpienia. I te słowa kierujemy w szczególności do właściciela kocięta mamy z przełomu sierpnia i września.

A tym wszystkim, którzy byli gotowi adoptować kocięta polecamy stronę schroniska Psie Pole, poświęconą zwierzętom do adopcji: <https://schroniskopsiepole.pl/do-adopcji/>

Nowa infrastruktura lekkoatletyczna w Woli Filipowskiej

26 września 2025 roku burmistrz Wacław Gregorczyk podpisał z firmą TOP SPORT Sp. z o.o. S.K. z siedzibą w Bielsku Białej umowę na realizację zadania pn. Budowa obiektu lekkoatletycznego w Woli Filipowskiej, gmina Krzeszowice.

Zakres robót obejmuje następujące elementy: bieżnia okrężna 3-torowa o długości 200m, bieżnia prosta 4-torowa o długości 80 m, skocznia do skoku w dal/ trójskoku z rozbiegiem na przedłużeniu bieżni prostej, rzutnia do pchnięcia kulą, wyposażenie techniczne i sportowe obiektu (stałe i ruchome). Powstanie także parking na 21 miejsc, w tym jedno miejsce przeznaczone dla osób niepełnosprawnych oraz utwardzone dojścia i dojazdy.

Koszt realizacji zadania: 824 100,00 zł, w tym:

- 210 000,00 zł z Województwa Małopolskiego w ramach projektu pn. Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa – MIRS”

- 614 100,00 zł z budżetu gminy.

Termin realizacji – do 3 miesięcy od daty podpisania umowy.

Sygnaly alarmowe w Polsce

Jak rozpoznać sygnał alarmowy? Jak odróżnić ogłoszenie alarmu od jego odwołania?

W Polsce dostępne są obecnie dwa rodzaje sygnałów alarmowych. Pierwszy - **ogłoszenie alarmu** - to **ciągły, modulowany dźwięk** syreny przez trzy minuty. **Ciągły, jednostajny dźwięk** syreny przez trzy minuty oznacza natomiast **odwołanie alarmu**. W zamieszczonym poniżej nagraniu usłyszycie, jak brzmi ogłoszenie i odwołanie alarmu.

Sygnaly alarmowe (syreny) - kiedy są uruchamiane?

Sygnaly alarmowe przy wykorzystaniu syren (niektóre posiadają możliwość emitowania alarmów i komunikatów głosowych), mogą zostać uruchomione w sytuacjach zagrożenia. Ich cel to szybkie ostrzeżenie ludzi i służb o niebezpieczeństwie oraz przekazanie informacji o jego odwołaniu.

Syreny wykorzystywane są także w ćwiczeniach przeprowadzanych przez wojewodów. Informacja o takim ćwiczeniu przekazywana jest przez wojewodów do mediów najpóźniej dobie przed przeprowadzeniem ćwiczenia.

1. Ogłoszenie alarmu dla ludności cywilnej:

sygnał dźwiękowy: modulowany dźwięk syreny przez 3 minuty

zapowiedź słowna: trzykrotnie powtarzany komunikat: „Uwaga! Ogłaszam alarm...”

znak wizualny: żółty trójkąt - może być umieszczany w miejscach publicznych, na pojazdach służb, wyświetlany w mediach.

2. Odwołanie alarmu dla ludności cywilnej:

sygnał dźwiękowy: ciągły dźwięk syreny przez 3 minuty

zapowiedź słowna: trzykrotnie powtarzany komunikat: „Uwaga! Odwołuję alarm...”

znak wizualny: żółty trójkąt - może być umieszczany w miejscach publicznych, na pojazdach służb, wyświetlany w mediach.

3. Ogłoszenie alarmu dla jednostki ochrony przeciwpożarowej:

sygnał dźwiękowy: trzykrotnie powtarzany wzrastający i opadający dźwięk syreny z przerwami 30-sekundowymi, trwający 3 minuty.

znak wizualny: żółty trójkąt - może być umieszczany w miejscach publicznych, na pojazdach służb, wyświetlany w mediach.

4. Ogłoszenie alarmu ćwiczebnego/treningowego:

sygnał dźwiękowy: ciągły dźwięk syreny przez 1 minutę

znak wizualny: żółty trójkąt równoboczny - może być umieszczany w miejscach publicznych, na pojazdach służb, wyświetlany w mediach.

W przypadku uruchomienia sygnałów alarmowych - jak zaleca MSWiA, podkreślając, że to „kluczowa wiedza” - pamiętać należy, aby zachować spokój, stosować się do komunikatów wydawanych ustnie i jak najszybciej podejmować odpowiednie działania ochronne.

Jeżeli usłyszysz dźwięk syreny alarmowej, włącz radio lub telewizor na lokalną stację, słuchaj komunikatów o zagrożeniu i postępuj zgodnie z poleceniami. Sprawdź, gdzie są Twoi domownicy i osoby z najbliższego otoczenia, poinformuj ich o niebezpieczeństwie. Gdy jesteś poza domem, skontaktuj się z najbliższymi, informując ich o sytuacji, miejscu swego pobytu oraz o sposobie dalszego kontaktowania się.

Alert RCB - czym jest

Alert Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (RCB) to system SMS-owego powiadamiania ludzi o zagrożeniach. Jest uruchamiany wyłącznie w sytuacjach nadzwyczajnych, gdy istnieje prawdopodobieństwo bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia na znacznym obszarze.

Informacje o potencjalnych zagrożeniach pochodzą z ministerstw, służb (m.in. Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej), a także instytucji takich jak: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej czy urzędy wojewódzkie. RCB całą dobą monitoruje to, co się dzieje w Polsce i w razie potrzeby uruchamia alert.

Osoby przebywające na obszarze zagrożenia otrzymują wiadomość SMS z ostrzeżeniem. Nie ma znaczenia, w jakiej sieci działa telefon. Operatorzy mają obowiązek niezwłocznie przesłać komunikat do wszystkich użytkowników na wskazanym terenie.

Komunikaty ostrzegawcze

Komunikat Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO)

- Informacja o **OGŁOSZENIU** zagrożenia: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności, przewidywany czas trwania i inne.
- Informacja o **ODWOŁANIU** zagrożenia.

Komunikat przekazywany przez redaktorów dzienników oraz wydawców stron internetowych

- Informacja wizualna o **OGŁOSZENIU** zagrożenia: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności, przewidywany czas trwania i inne.
- Informacja wizualna o **ODWOŁANIU** zagrożenia.

Komunikat przekazywany przez nadawcę programu radiowego i telewizyjnego oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej

- Informacja audio/ audiowizualna/ wizualna o **OGŁOSZENIU** zagrożenia: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności, przewidywany czas trwania i inne.
- Informacja audio/ audiowizualna/ wizualna o **ODWOŁANIU** zagrożenia.

Komunikat ALERT RCB

- Informacja o **OGŁOSZENIU** zagrożenia przekazana w wiadomości SMS na zlecenie RCB przez operatorów sieci telekomunikacyjnych.

RCB Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

Komunikaty ostrzegawcze - jak są przekazywane

W sytuacjach zagrożenia korzysta się z różnych sposobów ostrzegania, aby jak najszybciej dotrzeć do obywateli z informacją o niebezpieczeństwie i jak postępować. Można wyróżnić:

1. Regionalny System Ostrzegania (RSO):

komunikaty o ogłoszeniu zagrożenia (rodzaj, obszar, zalecenia dla ludzi, przewidywany czas trwania)

komunikaty o odwołaniu zagrożenia

dostępne są m.in w aplikacji RSO na stronie internetowej.

2. Media i portale internetowe:

publikują informacje o ogłoszeniu i odwołaniu zagrożenia

komunikaty zawierają opis rodzaju i obszaru, na którym występuje zagrożenie oraz zalecenia dla mieszkańców.

3. Radio, telewizja i operatorzy sieci telekomunikacyjnych:

emitują komunikaty dźwiękowe, wizualne lub audiowizualne o ogłoszeniu i odwołaniu zagrożenia

operatorzy mogą również przekazywać ostrzeżenia w ramach swoich usług.

4. Alert RCB:

SMS o ogłoszeniu zagrożenia przekazywany jest na zlecenie Rządowego Centrum Bezpieczeństwa przez operatorów sieci telekomunikacyjnych

komunikaty otrzymują wszystkie osoby przebywające na obszarze zagrożenia, niezależnie od sieci operatora.

Ratujemy życie. Razem

Każdego dnia tysiące medyków - lekarzy, pielęgniarek, ratowników - staje na pierwszej linii walki o zdrowie i życie nas wszystkich. Mimo to coraz częściej spotykają się z brakiem zrozumienia, a nawet agresją. Ogólnopolska kampania Ministerstwa Zdrowia to jedno z działań realizowanych na rzecz budowania solidarności społecznej i wsparcia dla środowiska medycznego.

„Ratujemy życie. Razem” to apel o współdziałanie oraz aktywną postawę społeczeństwa w ratowaniu ludzkiego życia. Jej kluczowym elementem jest spot (w wersji video oraz audio), stworzony wspólnie z przedstawicielami środowiska medycznego. Podkreśla, że w ratowaniu życia liczy się także postawa świadków – ich szybka reakcja i akceptacja decyzji medyków. To od Twojej reakcji może zależeć ludzkie życie.

W sytuacji zagrożenia życia:

- zareaguj i zapewnij sobie pomoc innego świadka zdarzenia
- zadzwoń na nr 999 i wykonuj polecenia dyspozytora medycznego
- zabezpiecz poszkodowanego
- w przypadku zatrzymania akcji serca zacznij resuscytację
- nie utrudniaj dojazdu karetki
- współdziałaj, nie przeszkadzaj: ratownicy wiedzą co robią i robią wszystko co mogą, aby ratować życie.

Kampania „Ratujemy życie. Razem” jest częścią szerszych działań podejmowanych przez Ministerstwo Zdrowia, które mają na celu zwiększenie

ochrony i poprawę warunków pracy medyków. Obejmują one m.in. zmiany w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym, wytyczne Prokuratora Generalnego, zaostreżenie kar za napaść na personel medyczny, wsparcie psychologiczne i szkolenia np. z samoobrony. Na realizację tych rozwiązań przeznaczamy 187 mln zł w 2025 roku oraz 382 mln zł w 2026 roku.

Obejrzyj spot: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/ratujemy-zycie-razem--apel-o-wspolprace-z-pracownikami-medycznymi>

W realizacji spotu uczestniczyli:

Krajowa Izba Ratowników Medycznych (KIRM) – udział ratowników w nagraniach oraz konsultacje merytoryczne na planie zdjęciowym; Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Czerniakowskiego – udział zespołu SOR w scenach ratowania życia oraz udostępnienie oddziału do realizacji zdjęć; Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu – użyczenie karetki do zdjęć i udział ratownika medycznego w nagraniach; w spocie w rolach statystów wystąpili także pracownicy oraz dzieci pracowników Ministerstwa Zdrowia.

Źródło: Ministerstwo Zdrowia

Plac zabaw po metamorfozie

23 września zakończyła się realizacja zadania pn. Modernizacja placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Zalasiu.

Na całej powierzchni zamontowano maty przerostowe, czyli tzw. bezpieczną nawierzchnię. Są nowe urządzenia: zabawowe wielofunkcyjne, linowe typu piramida, huśtawka bocianie gniazdo, ławki oraz tablica z regulaminem.

Całkowita wartość zadania: 129 992,55 zł, w tym:

- 18 166,70 zł – środki sołeckie
- 24 700,00 zł – dotacja z Województwa Małopolskiego w ramach projektu pn. Małopolska infrastruktura rekreacyjno-sportowa – MIRS
- 87 125,85 zł – środki własne gminy.

Kampania informacyjno-edukacyjna

Dbając o zdrowie mieszkańców gminy Krzeszowice, startujemy z nową kampanią informacyjną na temat ochrony powietrza, w tym terminów obowiązywania ograniczeń, ustalonych przez lokalną uchwałę antysmogową. Już wkrótce rozpocznie się sezon grzewczy, dlatego warto zapoznać się z obowiązującymi przepisami, aby uniknąć nieprzyjemnych konsekwencji i przyczynić się do poprawy jakości powietrza. Zachęcamy także do odwiedzenia Ekodoradców w Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach, którzy chętnie udzielą praktycznych wskazówek i pomogą rozwiązać wszelkie wątpliwości.

SPRAWDŹ, CO WPROWADZA LOKALNA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA DLA GMINY KRZESZOWICE

od 1.01.2022 r.

**CAŁKOWITY ZAKAZ
INSTALACJI
KOTŁÓW NA WĘGIEL,
również 5 klasy
z ekoprojektem.**

od 1.01.2023 r.

**ZAKAZ EKSPLOATACJI KOTŁÓW
NA WĘGIEL LUB DREWNO,
KTÓRE NIE SPEŁNIAJĄ
ŻADNYCH NORM EMISYJNYCH
(klasy 1 lub 2), także pieców
kaflowych, trzonów kuchennych.**

- Jeśli montujesz nowy kominiek pamiętaj, że musi on posiadać zamkniętą komorę spalania i być wyposażony w urządzenie do automatycznej kontroli przebiegu procesu spalania poprzez regulację dopływu powietrza w oparciu o pomiar temperatury spalin.
- Pamiętaj, że nowe kotły na biomasę muszą mieć podwyższony standard (emisja pyłów do 20 mg/m³).

W przypadku istniejących kominków, zamontowanych przed 2023 rokiem, jest dopuszczone używanie tylko urządzeń, które osiągają sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80%.

do 31.12.2026 r.

**LIKWIDACJA KOTŁÓW
NA WĘGIEL LUB DREWNO
klasy 3 oraz 4.**

do 31.12.2029 r.

**LIKWIDACJA KOTŁÓW
WĘGLOWYCH klasy 5,
także tych zgodnych
z ekoprojektem.**

od 1.01.2030 r.

**CAŁKOWITY ZAKAZ
EKSPLOATACJI KOTŁÓW
WĘGLOWYCH W CAŁEJ
GMINIE KRZESZOWICE.**

Smog albo zdrowie!

Wymień piec!

Ekodoradca pomoże Ci
otrzymać
dotację!

SKORZYSTAJ Z PROGRAMÓW DOFINANSOWANIA:

- Czyste Powietrze z bezpłatną pomocą Operatora
- Mój Prąd
- Moje Ciepło
- Moja elektrownia wiatrowa
- Ulga termomodernizacyjna

Oszczędzaj z naturą

– zamontuj pompę ciepła i fotowoltaikę!

Więcej informacji uzyskasz u Ekodoradców
w Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach,
Pl. F. Kulczyckiego 1, II piętro, biuro 2B

☎ Kontakt: 12 252 08 05

✉ ekodoradca@um.krzeszowice.pl

Zadbaj o zdrowie!

Październik to miesiąc, gdy dwukrotnie zwracamy uwagę na tematykę walki z chorobami nowotworowymi. 4 października obchodzimy Światowy Dzień Onkologii – dzień będący dobrą okazją, by zachęcać nas wszystkich do badań profilaktycznych. 15 października natomiast to Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi. Jego głównym celem jest również uświadamianie ludziom jak ważna jest profilaktyka, ale też i zwracanie uwagi na konieczność samobadania oraz korzystania z usług specjalistów. Jednym z jego najważniejszych założeń jest także ukazanie czynników ryzyka.

Odpowiedni styl życia może znacząco zmniejszyć ryzyko zachorowania na raka. Nowotwór to choroba rozwijająca się wskutek niekontrolowanego podziału komórek, prowadzącego do powstawania guzów, które mogą dawać przerzuty do różnych narządów. Najczęściej diagnozuje się go u osób w średnim i starszym wieku, jednak pierwsze zmiany komórkowe mogą wystąpić znacznie wcześniej i z czasem doprowadzić do rozwoju choroby. Dlatego warto pamiętać, że już od młodych lat mamy realny wpływ na swoje zdrowie i możemy ograniczać ryzyko nowotworu.

Dzięki wieloletnim badaniom naukowym wiadomo, że zdrowy tryb życia oraz stosowanie się do kilku prostych zasad pomaga znacząco obniżyć prawdopodobieństwo zachorowania. Zachęcamy do zapoznania się z 12 zaleceniami Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem, które wskazują sprawdzone sposoby dbania o zdrowie:

Zalecenie 1: Nie pal

Nie używaj tytoniu w żadnej postaci. Palenie tytoniu jest przyczyną wielu chorób oraz przedwczesnej śmierci. Najbardziej niebezpieczną formą używania tytoniu jest palenie papierosów. Połowa palaczy tytoniu umrze przedwcześnie (tj. przed 70 rokiem życia) z powodu chorób spowodowanych paleniem.

Zalecenie 2: Stwórz w domu środowisko wolne od dymu tytoniowego. Wspieraj politykę miejsca pracy wolnego od tytoniu

Wdychanie dymu tytoniowego, który jest mieszaniną kilku tysięcy toksycznych substancji, powoduje wiele śmiertelnych chorób. Powoduje też wcześniejszą śmierć. U osób palących dodatkowe narażenie na dym tytoniowy tzw. z drugiej ręki jeszcze bardziej zwiększa ryzyko zachorowania na raka. Według badań ponad 14 milionów Polaków jest narażonych na bierne wdychanie dymu tytoniowego w domu, a ponad 4 miliony w miejscu pracy (pomimo zakazu palenia).

Zalecenie 3: Utrzymuj prawidłową masę ciała

Utrzymanie prawidłowej masy ciała pozwala w znacznym stopniu ograniczyć ryzyko zachorowania na raka. Jest to drugi po paleniu tytoniu

najważniejszy czynnik ryzyka nowotworów. Przy zachowaniu prawidłowej masy ciała – poza ryzykiem raka – maleje także ryzyko wystąpienia innych powikłań zdrowotnych powodowanych przez nadmiar tłuszczu zgromadzonego w organizmie, na przykład chorób serca czy cukrzycy. Badania naukowe dowodzą, że ryzyko rozwoju raka rośnie proporcjonalnie wraz ze wzrostem ilości tłuszczu w organizmie.

Zalecenie 4: Bądź aktywny fizycznie w codziennym życiu

Ogranicz czas spędzany na siedząco. Aktywność fizyczna zapobiega nadmiernej masie ciała, tym samym obniżając ryzyko chorób związanych z nadwagą lub otyłością, takich jak cukrzyca typu 2 i choroby kardiologiczne. Regularne ćwiczenia chronią przed rakiem jelita grubego, piersi i błony śluzowej macicy. Dodatkowo według niektórych badań bycie aktywnym może chronić nas także przed rakiem płuca, wątroby, jajnika, prostaty, nerki i żołądka.

Zalecenie 5: Przestrzegaj zaleceń prawidłowego sposobu żywienia

Jedz dużo produktów pełnoziarnistych, roślin strączkowych, warzyw i owoców, ogranicz spożycie wysokokalorycznych produktów spożywczych (o wysokiej zawartości cukru lub tłuszczu) i unikaj napojów słodzonych, unikaj przetworzonego mięsa; ogranicz spożycie mięsa czerwonego i żywności z dużą ilością soli. Produkty i potrawy, które wybieramy i spożywamy każdego dnia mogą mieć wpływ na nasze ryzyko zachorowania na raka nie tylko pośrednio, wpływając na naszą masę ciała, ale bezpośrednio poprzez składniki zawarte w pożywieniu. Badania naukowe wykazały, że osoby, których dieta bogata jest w owoce i warzywa oraz w produkty pełnoziarniste, a jednocześnie znajdują się w niej jedynie niewielkie ilości czerwonego czy przetworzonego mięsa i soli, mają niższe ryzyko zachorowania na raka. Ponadto prawidłowa dieta pomaga wydłużyć życie osób po diagnozie nowotworowej (raka piersi i raka jelita grubego).

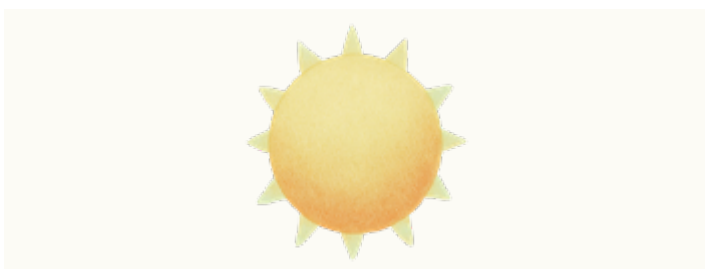
Zalecenie 6: Jeśli pijesz alkohol dowolnego rodzaju, ogranicz jego spożycie.

Abstynencja pomaga zapobiegać nowotworom. Picie alkoholu zwiększa ryzyko zachorowania na raka jamy ustnej, gardła, przełyku, krtani, wątroby, jelita grubego i piersi.

Zalecenie 7: Unikaj nadmiernej ekspozycji na promienie słoneczne (dotyczy to szczególnie dzieci)

Chroń się przed słońcem, używaj produktów przeznaczonych do ochrony przeciwsłonecznej, nie korzystaj z solarium. Promieniowanie ultrafioletowe (w skrócie UV) może pochodzić zarówno ze źródeł naturalnych, jak i sztucznych. Do pierwszej grupy zaliczamy słońce, do drugiej urządzenia opalające (łóżka opalające popularnie nazywane solariami, przenośne lampy UV itp.). Niestety, nadmierna ekspozycja na promieniowanie ultrafioletowe wiąże się z poważnymi i licznymi konsekwencjami zdrowotnymi, takimi jak rak skóry, choroby oczu (np. zapalenie spojówek, zaćma) czy osłabienie układu odpornościowego.

Zalecenie 8: Chroń się przed działaniem substancji rakotwórczych w miejscu pracy

Postępuj zgodnie z zaleceniami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy. Zdarza się, że w środowisku pracy jesteśmy narażeni na działanie substancji rakotwórczych. Choroba nowotworowa może rozwinąć się w okresie od kilku do nawet kilkudziesięciu lat od momentu pierwszego kontaktu z czynnikiem rakotwórczym. Dlatego bardzo istotną kwestią jest przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (przepisów BHP), chroniących nas przed działaniem groźnych dla zdrowia substancji.

Zalecenie 9: Dowiedz się, czy w domu jesteś narażony na naturalne promieniowanie spowodowane wysokim stężeniem radonu

Podejmij działania na rzecz zmniejszenia jego poziomu. Radon to radioaktywny gaz szlachetny występujący w skorupie ziemskiej. Znajduje się w większości gleb i skał. Radon jest bezbarwny i nie wydzielą zapachu, więc jego wykrycie jest możliwe wyłącznie poprzez pomiar jego promieniowania.

Zalecenie 10: Kobiety powinny pamiętać o tym, że:

karmienie piersią zmniejsza u matki ryzyko zachorowania na nowotwory, jeśli możesz, karm swoje dziecko piersią, hormonalna terapia zastępcza zwiększa ryzyko rozwoju niektórych nowotworów – ogranicz jej stosowanie.

Karmienie piersią niesie ze sobą wiele korzyści zdrowotnych. Bardzo ważne jest to, abyś karmiła swoje dziecko piersią, jeśli tylko masz taką możliwość. Istnieje wiele dowodów naukowych potwierdzających pozytywne efekty zdrowotne wynikające z karmienia piersią. Dotyczą one przede wszystkim zdrowia noworodka, ale także matki.

Zalecenie 11: Zadbaj o to, aby twoje dzieci poddano szczepieniom ochronnym przeciwko:

wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (dotyczy noworodków), wirusowi brodawczaka ludzkiego – HPV (dotyczy dziewcząt).

Nawet 15–20% nowotworów złośliwych spowodowanych jest wirusowymi lub bakteryjnymi infekcjami, które zwiększają ryzyko wystąpienia raka szyjki macicy, pęcherza, odbytu, głowy i szyi, wątroby i żołądka oraz niektórych nowotworów układu krwiotwórczego. Stosowanie szczepień ochronnych jest skutecznym sposobem uniknięcia zachorowania na nowotwory związane z infekcją wirusową.

Zalecenie 12: Bierz udział w zorganizowanych programach badań przesiewowych w celu wczesnego wykrywania:

raka jelita grubego (zalecenie dotyczy zarówno mężczyzn, jak i kobiet), raka piersi (u kobiet), raka szyjki macicy (u kobiet).

Szanse wyleczenia raka znacznie zwiększa jego wczesne rozpoznanie. Pewne metody diagnostyczne pozwalają na wykrycie niektórych rodzajów nowotworów jeszcze przed pojawieniem się symptomów choroby, a nawet wykrycie zmian przedrakowych. Wczesne wykrywanie raka jelita grubego, piersi i szyjki macicy możliwe jest dzięki uczestniczeniu w badaniach przesiewowych.

Opracowano na podstawie (i więcej informacji): <https://www.gov.pl/web/psse-wrzesnia/12-sposobow-na-zdrowie---europejski-kodeks-walki-z-rakiem>

Zdrojowe tradycje Krzeszowickiej Balneologii – cz. XV

Krzeszowicka Balneologia – 245 lat tradycji i nowoczesności

Małopolski Szpital Rehabilitacyjny jest obecnie po okresie intensywniej rozbudowy. Wyszkolona kadra, strategiczne położenie i zaufanie pacjentów stanowią o sile, z jaką stawia czoła zmieniającej się i wymagającej rzeczywistości. Pomimo licznych zmian szpital dokłada wszelkich starań, by łączenie tradycji z nowoczesnością było wizytówką placówki. Trudno wyobrazić sobie, co działo się w tak długim czasie, w którym to toczyły się wydarzenia istotne dla Polski, nieraz trzeba było przetrwać, ale tak to jest w historii, że tylko ci, co przetrwali wiele, mają ugruntowaną pozycję i obecną świetność.

Dziedzictwo uzdrowiskowe

Małopolski Szpital Rehabilitacyjny w Krzeszowicach to jeden z najstarszych ośrodków balneologii w Polsce i w Europie. Jego historia sięga 1780 roku, gdy z inicjatywy księżnej Izabeli Czartoryskiej i dra Leopolda Lafontaine'a powstało tu uzdrowisko oparte na źródłach siarczanowych. To właśnie Lafontaine, znany lekarz i naukowiec, jako pierwszy opisał lecznicze właściwości krzeszowickich wód, publikując w 1779 roku podręcznik balneologii, jeden z pierwszych tego typu w świecie. Od tego momentu Krzeszowice zaczęły przyciągać kuracjuszy z całej Rzeczypospolitej. Już w końcu XVIII wieku odwiedzali je królowie, arystokraci i intelektualiści, w tym Stanisław August Poniatowski, Julian Ursyn Niemcewicz czy Johann Wolfgang Goethe. Uzdrowisko szybko zyskało opinię nowoczesnego, a jego rozwój wspierały rodziny Czartoryskich i Potockich, które widziały w nim nie tylko miejsce leczenia, ale także centrum kultury i życia towarzyskiego.

W służbie ojczyzny

Krzeszowice zawsze były czymś więcej niż kurortem. Od samego początku wpisywały się w historię Polski, stając się azylem dla patriotów i uczestników powstań narodowych. Leczyli się tu żołnierze zrywów niepodległościowych, m.in. generał Jan Henryk Dąbrowski czy Józef Chłopicki – dyktator Powstania Listopadowego. W okresie zaborów i wojen światowych szpital wielokrotnie pełnił funkcję szpitala polowego, przyjmując najciężiej rannych. Szczególnie w czasie II wojny światowej jego rola była nie do przecenienia – dane wskazują, że śmiertelność w Krzeszowicach była aż o 70 procent niższa niż w innych krakowskich placówkach. Władze okupacyjne zamieniły pałac Potockich na siedzibę generalnego gubernatora Hansa Franka, a obiekty uzdrowiskowe na magazyny i warsztaty wojskowe, co doprowadziło do zniszczeń. Mimo to tradycja opieki nad najbardziej poszkodowanymi przetrwała, a szpital zawsze był gotowy służyć tym, którzy najbardziej potrzebowali pomocy.

Od ruin do odrodzenia

Po wojnie Krzeszowice straciły dawny blask, a zdewastowane obiekty długo czekały na odbudowę. Dopiero w 1964 roku, dzięki zaangażowaniu górniczych związków zawodowych, rozpoczęto reaktywację ośrodka balneologicznego. Po kilku latach modernizacji, w 1970 roku uzdrowisko wznowiło działalność – tym razem głównie dla górników i ich rodzin. Prowadzono tu leczenie schorzeń zawodowych, chorób układu ruchu i oddechowego, stosując kąpiele siarkowe, solankowe i intensywną kinezyterapię. Był to czas, gdy polska balneologia i rehabilitacja rozwijały się w ścisłym związku z przemysłem ciężkim, a Krzeszowice stały się jednym z filarów medycyny pracy. W latach 90. wraz z upadkiem kopalni i restrukturyzacją przemysłu węglowego placówce groziła likwidacja, jednak dzięki determinacji pracowni-

ków i dyrekcji udało się ją ocalić. Utworzono Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który – jako jeden z nielicznych w kraju – otrzymał koncesję na wydobycie wód leczniczych. To był moment przełomowy, który pozwolił ośrodkowi wrócić na mapę polskiej rehabilitacji i otworzył drogę do współpracy z uczelniami medycznymi.

Wejście w XXI wiek

Przełomową dekadą dla krzeszowickiej balneologii okazały się lata 2000–2010. Dzięki wsparciu samorządu wojewódzkiego i funduszy europejskich placówka przeszła gruntowną modernizację i na nowo zdefiniowała swoją rolę w systemie ochrony zdrowia. Odrestaurowano zabytkowe łazienki „Zofia”, które odzyskały dawny blask, a jednocześnie wzbogacono je o nowoczesne rozwiązania technologiczne. Wybudowano nowe pawilony szpitalne, przestronne sale gimnastyczne i gabinety terapeutyczne, powstały także baseny rehabilitacyjne i zaplecze konferencyjne, umożliwiające prowadzenie spotkań naukowych oraz warsztatów. Kolejnym ważnym etapem były lata 2020–2024, kiedy szpital znacząco rozbudowano.

łączna wartość inwestycji w ostatnich latach przekroczyła 40 milionów złotych, co uczyniło z Krzeszowic jeden z najlepiej rozwiniętych ośrodków rehabilitacyjnych w regionie. Szpital wdrożył również elektroniczną dokumentację medyczną, zmodernizował systemy bezpieczeństwa cyfrowego i rozpoczął intensywną współpracę z uczelniami. Ważnym elementem modernizacji stało się także stworzenie nowej przestrzeni parkowej – zielonych terenów terapeutycznych z alejkami, strefami ćwiczeń i ogrodami sensorycznymi, które wspierają rehabilitację oraz wpływają pozytywnie na psychikę pacjentów. Dzięki temu Krzeszowice powróciły do swojej historycznej roli miejsca nie tylko leczenia, ale i kultury oraz spotkań, podobnie jak w XVIII i XIX wieku, gdy kuracjusze łączyli terapię z życiem towarzyskim.

Szpital przyszłości

Dziś Małopolski Szpital Rehabilitacyjny łączy tradycję z nowoczesnością, rozwijając ambitne projekty badawcze, kliniczne i społeczne. Jednym z nich jest program „Małopolska stawia na nogi”, zapewniający kompleksową opiekę i usprawnianie pacjentów po amputacjach – od opieki medycznej, przez rehabilitację, po wsparcie psychologiczne. Szpital inwestuje także w nowoczesną opiekę kardiologiczną: planowany jest zakup ultrasonografów do badań serca i naczyń, bieżni do testów wysiłkowych i rehabilitacji kardiologicznej, cykloergometrów, defibrylatorów czy systemów monitorujących EKG i holterów. To pozwoli stworzyć w Krzeszowicach wyspecjalizowane centrum rehabilitacji kardiologicznej.

W planach są kolejne inwestycje: modernizacja budynku „Zofia” z naciskiem na efektywność energetyczną i pełne dostosowanie

do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, rewitalizacja parku i patio z elementami terapii zajęciowej oraz wdrożenie nowoczesnych systemów cyberbezpieczeństwa. Szpital planuje także uniezależnić się energetycznie dzięki zakupowi agregatu prądotwórczego, co zwiększy bezpieczeństwo i ciągłość pracy placówki.

Kierunek rozwoju jest jasny – Krzeszowice stają się jednym z najbardziej innowacyjnych ośrodków rehabilitacyjnych w Polsce. Placówka nie tylko wdraża nowoczesne metody terapeutyczne i korzysta z nowych technologii, ale też aktywnie uczestniczy w rozwoju nauki, organizuje konferencje i warsztaty oraz szkoli kolejne pokolenia specjalistów. Wszystko to sprawia, że Małopolski Szpital Rehabilitacyjny w Krzeszowicach wyznacza standardy, stając się przykładem, jak łączyć wielowiekową tradycję balneologii z potrzebami współczesnej medycyny.

Ludzie i wizja

Największą siłą szpitala są ludzie. To zespół wysoko wykwalifikowanych lekarzy, fizjoterapeutów, logopedów, psychologów i terapeutów zajęciowych, którzy codziennie udowadniają, że rehabilitacja to nie tylko procedury medyczne, ale także empatia i indywidualne podejście do pacjenta. Wielu z nich łączy pracę kliniczną z działalnością naukową – publikują artykuły, występują na konferencjach i współtworzą projekty badawcze we współpracy z uczelniami w Polsce i za granicą. Dzięki temu Krzeszowice stały się ważnym ośrodkiem dydaktycznym, gdzie młodzi fizjoterapeuci zdobywają doświadczenie, a doświadczeni specjaliści rozwijają swoje kompetencje. Zespół regularnie podnosi kwalifikacje, zdobywając kolejne specjalizacje i certyfikaty, co przekłada się na wysoką skuteczność terapii i zaufanie pacjentów z całego kraju.

Nowe kierownictwo, nowe perspektywy

Od 2025 roku szpitalem kieruje Aleksander Wierzbą – menedżer z bogatym doświadczeniem w sektorze zdrowia, turystyki i biznesu. Absolwent studiów MBA, wcześniej związany m.in. z Nadwiślańską Agencją Turystyczną, Energa Operator S.A. czy sektorem górniczym, wnosi do placówki wiedzę zarówno z zakresu zarządzania strategicznego, jak i budowania długofalowych projektów rozwojowych. W swojej wizji stawia na trzy filary: kontynuację tradycji uzdrowiskowych Krzeszowic, rozwój nowoczesnych metod rehabilitacji oraz otwartość na współpracę naukową i społeczną.

Dyrektor podkreśla wagę historycznego dziedzictwa placówki – jej niepodległościowych, górniczych i medycznych tradycji – ale równocześnie wyznacza kierunek przyszłości, w którym Krzeszowice mają być liderem innowacyjnej rehabilitacji w Małopolsce i w kraju. Dzięki jego inicjatywom realizowane są nowe inwestycje, wzmacniane jest partnerstwo z uczelniami, a szpital staje się centrum wymiany wiedzy i praktyki medycznej. To wizja, która zakłada nie tylko dalszy rozwój infrastruktury, lecz przede wszystkim utrwalenie pozycji Krzeszowic jako miejsca, w którym tradycja spotyka się z nowoczesnością, a pacjent zawsze pozostaje w centrum uwagi.

Dr n. med. Grzegorz Mańko

Dyr. Aleksander Wierzbą

VI sesja Miejskiej Rady Seniorów

4 września 2025 roku w Sali Herbowej Urzędu Miejskiego odbyła się VI sesja Miejskiej Rady Seniorów. Realizując porządek obrad, rada podjęła uchwałę w sprawie wniosku o zabezpieczenie w budżecie Gminy Krzeszowice na rok 2026 środków finansowych na działalność Rady Seniorów oraz przedsięwzięć realizowanych z jej inicjatywy. Rada zatwierdziła także treść ankiety skierowanej do seniorów, której celem jest zebranie informacji, uwag i opinii na temat poziomu życia i potrzeb tego środowiska. Wyniki badania pomogą w planowaniu działań i inicjatyw, a także będą wskazówką dla kształtowania polityki senioralnej w gminie. W sesji uczestniczył wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Jerzy Wnęk.

V sesja Młodzieżowej Rady Miejskiej

11 września 2025 roku w Sali Herbowej odbyła się V sesja Młodzieżowej Rady Miejskiej. Wśród omawianych tematów znalazła się analiza wyników ankiety, przeprowadzonej przez młodzieżowych radnych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na terenie gminy. Następnie rada podjęła uchwałę w sprawie wniosku o zabezpieczenie w budżecie Gminy Krzeszowice na rok 2026 środków finansowych na działalność Młodzieżowej Rady Miejskiej oraz przedsięwzięć realizowanych z jej inicjatywy, wskazując jako priorytet kontynuację działań, związanych z powstaniem skweru Młodzieżowej Rady Miejskiej na Osiedlu Nowy Świat w Krzeszowicach. W sesji uczestniczył zastępca burmistrza Szymon Strzelichowski.

Zdjęcie: BRM

XX sesja Rady Miejskiej w Krzeszowicach – 25 września 2025 roku

Przed rozpoczęciem merytorycznej części sesji zebrani pogratulowali Henrykowi Woszczyźnie otrzymania nagrody „Najlepszy Sołtys Małopolski A.D. 2024”. Nagrodą główną był czek na 50 000,00 złotych – pieniądze mają wspierać inicjatywy gminne w sołectwie. Gratulacje otrzymał również sołtys Siedlca Stanisław Molik, który uzyskał wyróżnienie w tym konkursie.

Przechodząc do realizacji porządku obrad, rada dokonała zmian w uchwale budżetowej, a następnie w Wieloletniej Prognozie Finansowej, wprowadzając między innymi następujące przedsięwzięcia:

- rozwój retencji na terenie gminy Krzeszowice: będą realizowane dwa zadania, tj. budowa zbiornika małej retencji w Krzeszowicach oraz odtworzenie zbiornika małej retencji w Nawojowej Górze; wartość całkowita zadania: 4 347 811,96 zł, kwota dofinansowania: 2 148 661,64 zł,
- modernizacja istniejącego i utworzenie dwóch nowych parków w gminie Krzeszowice: będą realizowane trzy zadania, tj. rewitalizacja parku miejskiego obok budynku Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach, stworzenie parku kieszonkowego na terenie miasta pn. Park Rieczny „Nad Filipówką” oraz stworzenie parku miejskiego obok tężni w Krzeszowicach; wartość całkowita zadania: 4 290 447,08 zł, kwota dofinansowania: 3 476 069,77 zł,
- dostępne, integrujące i wspierające rozwój uczniów szkoły w gminie Krzeszowice: celem zadania jest wzrost równego dostępu do kształcenia włączającego, w szczególności w odniesieniu do uczniów w niekorzystnej sytuacji oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wartość całkowita zadania: 4 007 730,45 zł, kwota dofinansowania: 3 806 730,45 zł.

Kontynuując obrady, radni wprowadzili zmiany w uchwale, dotyczącej inkasa opłaty skarbowej, w zakresie zmiany terminów przekazywania pobranej opłaty. Następnie rada dokonała zmian w zakresie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Krakowskiemu, zwiększając o 400 000,00 zł środki na zadanie, dotyczące remontu drogi powiatowej nr 2126K w miejscowościach Czatkowice – Dębnik. Podjęta została również uchwała, dotycząca wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Miejską Kraków w sprawie organizacji nauki religii Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Wprowadzone zostały także zmiany w zakresie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Frywałd.

W dalszej części sesji dyskutowano na temat utworzenia Centrum Usług Wspólnych dla szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Krzeszowice. Komisja Edukacji, jak również Kom-

isia Skarg, Wniosków i Petycji negatywnie odniosły się do tej kwestii, następnie Rada Miejska, podejmując stanowisko stwierdziła, że nie dostrzega zasadności utworzenia CUW. W ocenie Rady Miejskiej centralizacja obsługi administracyjnej i finansowej placówek oświatowych nie gwarantuje ani oszczędności, ani zwiększenia efektywności, a wręcz niesie ze sobą szereg ryzyk i trudności organizacyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe, rada zarekomendowała Burmistrzowi Gminy Krzeszowice kontynuowanie dotychczasowego modelu obsługi szkół i przedszkoli.

Podczas obrad radni zapoznali się z informacją na temat pozyskiwania środków zewnętrznych przez Gminę Krzeszowice w 2025 roku. Na zakończenie dyskutowano na temat zmian organizacyjnych w Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach.

Nagrania z przebiegu sesji Rady Miejskiej w Krzeszowicach dostępne są:

- na stronie internetowej <https://esesja.tv/>,
- w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Krzeszowice według następującej ścieżki dostępu: Rada/Sesje/Nagrania obrad,
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach <http://www.gminakrzeszowice.pl/> według następującej ścieżki dostępu Rada Miejska/ Sesje/Nagrania obrad.

Transmisje sesji Rady Miejskiej w Krzeszowicach odbywają się na stronie internetowej: <https://esesja.tv/>

Szczegółowe informacje dotycząc działalności Rady Miejskiej w Krzeszowicach oraz jej komisji publikowane są na portalu mieszkańca <https://krzeszowice.esesja.pl/>

Przewodniczący Rady Miejskiej

Leszek Kramarz

Zajęcia w Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach

Dołącz do nas! Trwają zapisy:

DETECTIVE YOU – warsztaty detektywistyczne

sobota, 9.00–10.00, 300 zł/4 spotkania (Pałac Vauxhall)

PARLE-MOI! – nauka języka francuskiego

wtorek, 17.00–18.00, 120 zł/miesiąc (Pałac Vauxhall)

HOLA CHICOS – nauka języka hiszpańskiego (informacje już wkrótce)

SZYDEŁKOWANIE OD PODSTAW

poniedziałek, 17.00–18.30, 120 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

SZYDEŁKOWE CUDA

środa, 16.00–18.00, 25 zł/karnet (Klub Centrum w Tenczynku)

LITERA GOTYCKA – pismo z charakterem

wtorek (2 razy w miesiącu), 18.00–19.30, 100 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

GRAFIKA KOMPUTEROWA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

sobota, 11.15–12.15, 399 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

KREATYWNE CZARY – MARY

poniedziałek, 15.30–17.00, 80 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

PĘDZLEM PO SZKLE I PORCELANIE

poniedziałek (2 razy w miesiącu), 18.00–19.30, 140 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

SENSOPLASTYKA

wtorek, gr I, 8.00–8.45 – dzieci do 3 lat – gr II, 9.00–9.45 – dzieci od 3 – 5 lat, 350 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

PODSTAWY WITRAŻU TIFFANY

sobota (2 razy w miesiącu), 10.00–13.00, 380 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

JOGA DLA DZIECI

czwartek, 17.00–18.00, 140 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

WARSZTATY ROZWOJU KOMPETENCJI SZKOLNYCH

środa, 15.00–16.00 – dzieci z klas 1 – 3, 16.15–17.15 – dzieci z klas 4 – 6, 280 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

SZACHY

piątek, 15.30–17.00 – szachy od podstaw, 17.00–18.30 – grupa początkująca,
18.30–20.00 – grupa zaawansowana, 120 zł/karnet (Pałac Vauxhall)

**Formularze zgłoszeniowe i szczegóły
znajdziecie na stronie www.ckiskrzeszowice.pl/zajecia**

50-lecie Hufca ZHP im. Szarych Szeregów w Krzeszowicach

Weekend 6–7 września 2025 roku obfitował w wiele wydarzeń. Z okazji jubileuszu 50-lecia powstania Hufca ZHP w Krzeszowicach zorganizowaliśmy w sobotę 6 września (przy wsparciu finansowym powiatu krakowskiego) XXII Harcerski Rajd Turystyczny im. Olgi Drahonowskiej-Małkowskiej. Drużyny wzięły udział w czterech trasach dostosowanych do wieku i wykonywały różnorodne zadania, poznając historię hufca oraz postać ważną dla nas, harcerzy – Olę Małkowską, z domu Drahonowską, która urodziła się w Krzeszowicach.

Po południu odbyła się msza święta w kaplicy św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Nowej Wsi w Krzeszowicach w intencji hufca oraz wszystkich zuchów, harcerzy i instruktorów. Eucharystii przewodniczył kapelan hufca, ks. phm. Sławomir Wartalski. Był to czas krótkiej refleksji nad harcerstwem i jego rolą w społeczeństwie, które trwa naszym wiernym rzeka.

Wieczorem prawie 200 osób zebrało się przy Szkole Podstawowej nr 1 w Krzeszowicach na Ognisku Harcerskich Pokoleń. To było naprawdę niezwykle przeżycie – po latach spotkało się wielu byłych i obecnych harcerzy, a także sympatyków i przyjaciół hufca. Blask ogniska długo oświecał twarze zebranych, a harcerskie piosenki nie miały końca. Mieliśmy także okazję posłuchać wspomnień byłych komendantów hufca oraz drużyny hm. Aleksandry Wróblewskiej, która kierowała Ośrodkiem Krzeszowice przed oficjalnym powołaniem Hufca ZHP Krzeszowice.

W niedzielę 7 września odbył się uroczysty apel na rynku w Krzeszowicach, podczas którego sztandar hufca został odznaczony medalem za zasługi dla Chorągwi Krakowskiej ZHP, a przyjaciele harcerstwa w Krzeszowicach otrzymali odznaki Ruchu Przyjaciół Harcerstwa. Odznaczeni zostali: Wacław Gregorczyk – burmistrz gminy Krzeszowice, Sławomir Burek – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Krzeszowicach, Katarzyna Kłeczek – sołtys Tenczynka, prezes OSP Tenczynek, Janusz Mitka – komendant Straży Miejskiej w Krzeszowicach oraz Jerzy Wnęk – wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Krzeszowicach. Ponadto zasłużeni instruktorzy hufca otrzymali jubileuszowe złote znaczki z okazji 50-lecia Hufca.

Po tych uroczystościach miał miejsce finał wystawy „Podróż sentymentalna” w Pałacu Vauxhall, który rozpoczęła komen-

dantka hufca hm. Magdalena Gondek krótkim przypomnieniem historii harcerstwa na ziemi krzeszowickiej. Następnie zgromadzonych przywitał gospodarz miejsca – Jan Bereza, dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach. Potem wystąpiła grupa muzyczna byłych harcerzy i instruktorów hufca, która wykonała kilka sztandarowych piosenek ogniskowych. Ich występ obudził wiele wspomnień wśród publiczności, a ponadto był wspaniałym wydarzeniem muzycznym.

Po południu na dzieci i młodzież z rodzicami czekały ostatnie atrakcje tego wyjątkowego weekendu. Rodzinne zespoły mogły uczestniczyć w pikniku rodzinnym (przy wsparciu finansowym gminy Krzeszowice) oraz spróbować swoich sił w grze miejskiej z rozwiązywaniem zagadek (wspieranej finansowo przez powiat krakowski). Wszyscy uczestnicy pikniku otrzymali mapy z zaznaczonymi punktami do odwiedzenia. Na każdym z nich trzeba było wykonać zadania związane z harcerskimi aktywnościami – m.in. ścielenie kanadyjki obozowej, układanie stosu ogniskowego, ćwiczenia z liną, test sprawności czy pracę w grupie. Na końcu na wszystkie patrole czekała harcerska grochówka, wspinaczka po skrzynkach oraz dmuchane zabawki.

To dwudniowe wydarzenie wymagało wiele wysiłku i pracy od wszystkich zaangażowanych instruktorów hufca oraz przyjaciół ze sztabu organizacyjnego, ale dzięki temu mogliśmy w tak wspaniały sposób świętować jubileusz 50-lecia. Dziękujemy też wszystkim, którzy nas wspierają na co dzień – rodzicom naszych zuchów i harcerzy, nauczycielom i dyrektorom szkół, urzędnikom, instytucjom oraz wszystkim przyjaciołom harcerstwa.

Zapraszamy na nasze zbiórki – wszystkie informacje znajdują się na stronie internetowej: www.krzeszowice.zhp.pl

Całe dwudniowe świętowanie 50-lecia Hufca ZHP Krzeszowice zostało objęte Patronatem Wicestarosty Krakowskiego Wojciecha Pogana oraz Patronatem Burmistrza Gminy Krzeszowice Wacława Gregorczyka.

Czuwaj!

Tekst: hm. Magdalena Gondek

Zdjęcie: Marian Lewicki

Z Paryża do Krzeszowic – międzynarodowa wystawa malarstwa w Galerii Vauxhall

We wrześniu i na początku października krzeszowicka Galeria Vauxhall stała się przestrzenią dla międzynarodowej prezentacji sztuki. Wystawa „Z Paryża do Krzeszowic”, przygotowana w Centrum Kultury i Sportu we współpracy z Grupą Visionirique Étrange, pozwoliła mieszkańcom i gościom naszego miasta obcować z dziełami, które jeszcze niedawno oglądała publiczność jednego z najważniejszych wydarzeń artystycznych Europy – Salonu Comparaisons w Paryżu, odbywającego się w ramach prestiżowego ART CAPITAL w Grand Palais Éphémère.

Od Salonu Comparaisons do Vauxhallu

Salon Comparaisons to instytucja sama w sobie. Założony w 1954 roku, od początku miał na celu spotkanie różnych nurtów sztuki współczesnej, stawiając obok siebie twórców klasycznych, awangardowych i poszukujących. To właśnie ta idea konfrontacji i dialogu doprowadziła do powstania wielu artystycznych formacji. Jedną z nich jest Visionirique Étrange, grupa sięgająca swoimi korzeniami symbolistyczno-wizjoner-skiej inicjatywy Jeana-Pierre’a Alaux z lat 50. XX wieku.

Z biegiem czasu projekt rozwijali kolejni twórcy. Szczególne znaczenie miał Lukáš Kándl, uznawany za lidera francuskiego realizmu magicznego, który nadał kierunkowi międzynarodowy wymiar. Od 2020 roku istotną rolę pełni także Carlos Sablon, otwierający grupę na nowe pokolenia i globalne prezentacje. Artyści Visionirique Étrange nie traktują swojej działalności jedynie jako kolejnej estetycznej propozycji – to jest swoiste zobowiązanie artystów: malarstwo figuratywne, oparte na mistrzowskim warsztacie, pełne narracyjności i poetyckiej wyobraźni, ma prowokować, zachwycać i poruszać.

Otwarcie i pierwsze spotkania z publicznością

Ekspozycja w Krzeszowicach rozpoczęła się 11 września. Galeria Vauxhall wypełniła się gośćmi, wśród których znaleźli się przedstawiciele władz samorządowych, instytucji kultury i lokalnej społeczności. Obecni byli m.in. Szymon Strzelichowski – zastępca burmistrza gminy Krzeszowice, Janina Walkowicz z Urzędu Miejskiego, kurator wystawy Marcin Kołpanowicz, a także grupa seniorów z Klubu „Radość Życia”. W imieniu galerii gości powitali dyrektor Jan Bereza i jego zastępczyni Anna Dijuk-Bujok.

Choć z uwagi na międzynarodowy charakter ekspozycji nie zorganizowano klasycznego wernisażu, od samego początku wystawa spotkała się z dużym zainteresowaniem. Odwiedzały ją zarówno osoby indywidualne, jak i grupy szkolne i zorganizowane. Szczególnym wydarzeniem była wizyta 18 września, kiedy galerię odwiedził dr Roman Rojek – konsul honorowy Etiopii, wraz z małżonką Małgorzatą. Towarzyszyli im mieszkający w Etiopii artyści – Barbara i Worku Goshu.

Finisaż

Zwieńczeniem całego przedsięwzięcia był uroczysty finisaż 26 września o godzinie 18.00. Wieczór zgromadził licznych gości. Spotkanie uświetnił koncert Lucyny Ordon-Klimczak i Grzegorza Klimczaka. Ich minirecital, złożony z piosenek Edith Piaf, Ewy Demarczyk czy Anny German, stworzył piękną oprawę dla tego wydarzenia.

O randze wydarzenia i znaczeniu tak prestiżowej prezentacji dla Krzeszowic mówili: Jan Bereza – dyrektor Centrum Kultury i Sportu, Waław Gregorczyk – burmistrz gminy Krzeszowice, Marcin Kołpanowicz – kurator wystawy. Tego wieczoru wręczono również szczególne odznaczenia. Lukáš Kándl, jedna z kluczowych postaci grupy Visionirique Étrange, otrzymał Medal Świętego Wojciecha z rąk Wielkiego Mistrza Konfederacji Orderu Świętego Stanisława, Stefana Kukowskiego. Wyróżnienia trafiły także do Lucyny Ordon-Klimczak, Grzegorza Klimczaka oraz Marcina Kołpanowicza. Wśród obecnych artystów znaleźli się m.in. Jarosław Kukowski, Lukáš Kándl, Marcin Kołpanowicz i Marcin Mikołajczak.

Artyści i dzieła

Na wystawie można było zobaczyć prace ponad dwudziestu twórców, reprezentujących różne pokolenia i kraje. Wśród nich znaleźli się m.in.: Armen Gasparian (Armenia), Carlos Sablon (Francja), Dimitri Buiron (Francja), Esther Martínez (Hiszpania), Fitnat Katircioglu (Francja), Géraud Vogt (Francja), Igor Eugen Prokop (Węgry), IXIA (Francja), Jarosław Kukowski (Polska), Jeanne Saint Chéron (Francja), Jean-Pierre Alaux (Francja), Lukáš Kándl (Francja), Nikolai Mashukov (Słowenia), Stefan Beiu (Francja), Ulyana Turchenko (Ukraina), Katrina Sadrak (Polska), Marcin Mikołajczak (Polska), Marcin Kołpanowicz (Polska), Michael Danker (Francja), Karol Bąk (Polska), Miyuki Takanashi (Japonia), Michaël Relave (Francja).

Ich dzieła charakteryzuje wizjonerski charakter, mistrzowski warsztat i odwaga w tworzeniu obrazów, które zaskakują narracją i intensywnością wyobraźni.

Sztuka, która łączy

Wystawa „Z Paryża do Krzeszowic” była czymś więcej niż tylko prezentacją obrazów. Stała się okazją do międzynarodowego dialogu, spotkaniem tradycji i współczesności. Przez kilka tygodni mieszkańcy mieli okazję doświadczyć sztuki, którą jeszcze niedawno podziwiała publiczność w sercu Paryża.

Ekspozycja trwała do 5 października, pozostawiając po sobie wspomnienie wydarzenia, które niewątpliwie zapisze się w historii życia kulturalnego Krzeszowic.

Tekst i zdjęcia: Marian Lewicki

Relax – od lat zapewnia bezpieczeństwo i spełnia marzenia podróżników

Firma Relax- Tourist od wielu lat jest stałym i rozpoznawalnym punktem na mapie naszego regionu. Łączy w sobie dwa filary działalności: oferuje szeroki wachlarz ubezpieczeń oraz oferuje wyjazdy turystyczne.

Początki działalności firmy Relax -Tourist **sięgają lat 90**, gdy na lokalnym rynku brakowało instytucji oferujących kompleksową obsługę w zakresie ubezpieczeń i turystyki. Od tamtego czasu firma systematycznie zdobywała zaufanie klientów, budując pozycję opartą na rzetelności, fachowym doradztwie i bliskim kontakcie z mieszkańcami. Jest to firma rodzinna, w której już drugie pokolenie zajmuje się jej prowadzeniem.

Rok bieżący przyniósł firmie Relax -Tourist ważne wydarzenie – **rewitalizację siedziby**, przeprowadzoną zgodnie z koncepcją architekta. Nowa aranżacja miała na celu poprawę estetyki przestrzeni, ale także zwiększenie komfortu klientów odwiedzających biuro.

Relax -Tourist specjalizuje się w ubezpieczeniach różnego rodzaju – od polis komunikacyjnych, przez majątkowe i zdrowotne, podróżne oraz ubezpieczenia firmowe.

Atutem firmy jest indywidualne podejście do każdej sprawy – każda polisa dobierana jest pod konkretne potrzeby klienta, a formalności sprowadzane są do minimum.

Drugim filarem działalności jest turystyka. Relax- Tourist od lat oferuje wyjazdy krajowe i zagraniczne, współpracując z największymi touroperatorami w Polsce i za granicą.

W ofercie znajdują się zarówno rodzinne wakacje nad morzem, egzotyczne wyjazdy all inclusive, jak i wycieczki objazdowe i krótkie city breaki.

Dzięki wieloletniej obecności na rynku firma Relax -Tourist stała się częścią życia społecznego.

Relax -Tourist od lat angażuje się w życie regionu – wspiera wydarzenia sportowe i kulturalne, współpracuje z lokalnymi przedsiębiorcami i promuje odpowiedzialny styl życia.

Rynek ubezpieczeń i turystyki dynamicznie się zmienia. Coraz większe znaczenie dla klienta ma czas, dlatego Relax-Tourist zapewnia możliwość szybkiego zakupu polis i rezerwacji wycieczek przez kontakt telefoniczny lub mailowy, ale nie rezygnując przy tym z tego, co od zawsze było jego największą siłą, bezpośredniego kontaktu z klientem.

Artykuł sponsorowany

Festyn na jubileusz parafii

W niedzielę, 21 września, na placu przy kościele św. Marcina w Krzeszowicach odbył się Parafialny Festyn, zorganizowany z okazji jubileuszu – 700-lecia istnienia parafii. Pogoda dopisała, a wspólne świętowanie zgromadziło setki mieszkańców i gości.

Od początku imprezy czuło się dobrą atmosferę. W organizację wydarzenia włączyło się wiele osób, instytucji i stowarzyszeń, a wsparcie lokalnych przedsiębiorców i gospodyń sprawiło, że każdy uczestnik mógł znaleźć coś dla siebie. W strefie kulinarnej czekały domowe wypieki, bigos, ciasta, kawa i herbata, a także popcorn i wata cukrowa. Dzieci korzystały z dmuchańców, malowania twarzy, warsztatów kreatywnych i zabaw przygotowanych przez młodzież parafialną. Nie zabrakło także quizu wiedzy o parafii z nagrodami.

Oprawę muzyczną rozpoczęła schola parafialna, która wystąpiła o godzinie 15.30. Głównym wydarzeniem dnia był jednak koncert zespołu niemaGotu, który przyciągnął szczególnie licznie zgromadzoną publiczność. Wspólne śpiewy, reakcje na treści płynące ze sceny i spontaniczne układy choreograficzne stworzyły niezapomnianą atmosferę. Festyn objęty był patronatem Burmistrza Gminy Krzeszowice, Wacława Gregorczyka. Nad bezpieczeństwem uczestników czuwała Maltańska Służba Medyczna. Organizatorzy podkreślali, że parafia to nie tylko kościół i msze, ale przede wszystkim wspólnota ludzi, i właśnie tę wspólnotę udało się tego dnia pięknie zmanifestować.

Tekst i zdjęcia: Marian Lewicki

SIÓDMY KONTYNENT
dyskusyjny klub filmowy

The Last Showgirl

24 października 2025, piątek | godz. 18.00 | wstęp wolny

SALA KINOWA W BIBLIOTECE • Krzeszowice, ul. Szkolna 6

CKS CENTRUM KULTURY I SPORTU W KRZESZOWICACH

DYSKUSJĘ PO FILMIE POPROWADZI URSZULA HONEK

szczegóły www.ckiskrzeszowice.pl

Staw Wroński we wspomnieniach Marka Kobieli

Część pierwsza

Z każdą dobrze opowiedzianą historią jest tak, że wszystko zaczyna się od dziadka. Również historia moich związków z Tenczynkiem rozpoczęła się od dziadka Andrzeja Bajdy, który w 1920 roku kupił, położone właśnie w Tenczynku, niewielkie gospodarstwo rolne, obejmujące obszerny dom, stajnię i otaczające je grunty, z myślą o spędzaniu tam wolnych chwil

po wyczerpującej pracy. Ja, wraz z rodzicami i bratem, przyjeżdżałem tu na wakacje już od najwcześniejszego dzieciństwa. Letni odpoczynek w zacisznym wiejskim domu towarzyszył nam aż do zakończenia studiów, a i później trudno byłoby wyobrazić sobie rok, w którym choćby na kilka dni wakacji nie zawitalibyśmy do Tenczynka. Byliśmy niejako na niego skazani i nikomu w naszej rodzinie nie przyszłoby nawet do głowy inne miejsce na Ziemi, gdzie równie miło i beztrudno można by spędzać lato.

Pierwsze wspomnienia

Lata międzywojenne to okres, w którym do Tenczynka zjeżdżała się nasza rodzina mieszkająca w Krakowie, Warszawie, Katowicach i Lwowie. Duży dom i otaczający go rozległy ogród z alejkami spacerowymi, altanami, ziemnym kortem tenisowym, bryczką i końmi „pod wierzch” w stajni oraz niewielkim basenem kąpielowym zapewniały letnikom odpoczynek i rozrywkę. Dodatkowe atrakcje podczas pobytu w Tenczynku stanowiły organizowane przez dziadka wycieczki. Udawaliśmy się bryczką m.in. do ruin zamku w Rudnie, do klasztoru w Czernej, do skałek w Czulowie i Mnikowie, do jeziora otoczonego pionowymi ścianami skalnymi w starym wyrobisku kamieniołomów w Zalasie oraz nad staw i źródło w Baczynie. Pasją prawie wszystkich domowników i gości przybywających do Tenczynka było grzybobranie.

Gdy nastawały upalne dni, gremialnie wyruszaliśmy nad Staw Wroński bryczką, która nieraz musiała kursować kilkakrotnie, aby wszystkich dowieźć, a po kąpielach odwiedzić na obiad. Oddalony

od naszego domu o około półtora kilometra staw zaopatrywany był w źródlaną wodę ze strumienia, którego początek brał się w pobliskich lasach. Woda w stawie była głęboka, zwłaszcza w okolicach mnicha, a kilka płycizn znajdowało się jedynie tuż przy brzegach i w pobliżu niewielkiego półwyspu, obok którego tylko dorośli mogli przejść na drugi brzeg pieszo. Dla nas, dzieci, przejście to było zbyt głębokie. Za wszelką cenę próbowaliśmy jednak sforsować tę przeprawę i z trudem udawało nam się to osiągnąć, przepływając kilkanaście metrów pieskiem. Jako pierwszy pokonał ją mój brat Bogumił, który długo szczycił się tym wyczynem. Ja na możliwość przepłynięcia takiego dystansu musiałem poczekać jeszcze kilka lat.

Staw Wroński stanowił dla nas miejsce szczególne. Był jedyną „wielką wodą”, nad którą mogliśmy przebywać. Wówczas nie dane nam było oglądać ani morza, ani jezior, a staw ucieleśniał nam wszystkie te akweny, o których słyszeliśmy jedynie w opowieściach lub oglądaliśmy je na ilustracjach. Staw Wroński zapisał się w moich wspomnieniach tych letnich dni, kiedy przez tyle lat przebywałem nad nim – najpierw pod opieką domowników, potem w towarzystwie przyjaciół, wreszcie z moją żoną i synami.

W swoim liście z podróży na tournée po Stanach Zjednoczonych, wysłanym we wrześniu 1964 roku z pokładu MS „Batory”, mój brat Bogumił pisał: *atrakcji w czasie podróży mnóstwo, z delfinami i wielorybami, które cały dzień tańczą wokół okrętu, a gdyby ktoś się bardzo nudził, to ma mechanicznego konia do jazdy wierzchem. Poza tym kino, basen, rowery; tylko ja niestety mam małomiasteczkową duszę i przedkładam nad oceany Wroński staw w Tenczynku.*

Dzisiaj Staw Wroński wygląda zupełnie inaczej niż w latach mojej młodości. Kiedyś miał charakter malowniczego zbiornika z brzegami, na których rosły stare drzewa: dęby, jesiony i graby, a obok mnicha wyrastała ogromna wierzbą, której konary służyły jako wieża i trampolina do skoków do wody. Okalające staw polany porośnięte były trawą, której właściwą gęstość i regularne koszenie zapewniał wypas krów. Na nich plażowicze rozkładali koce, a ci, którzy przewidywali dłuższy pobyt, rozbijali swoje namioty na półwyspie. To nic, że staw nie posiadał zaplecza sanitarnego, przebieralni, bufetu czy innych typowych

elementów wyposażenia kąpieliska. Częściowo ich rolę spełniał młodnik sosnowy, usytuowany po drugiej stronie drogi. Te i inne niewygody rekompensowała z nadwyżką natura, niosąc ze sobą lato, słońce, radość kąpeli i pobytu nad wodą.

Niewielka odległość stawu od naszego domu oraz jego położenie przy drodze prowadzącej do ruin zamku w Rudnie powodowały, że prawie każdy spacer, zwłaszcza z udziałem odwiedzających Tenczynek gości, prowadził nad jego brzegi. Z naszego domu można było dojść nad staw ścieżką (obecnie ulicą Bogumiła Kobieli) biegnącą w kierunku kościoła, przemieszczając się wzdłuż pięknego, zbudowanego z białych kamieni wapiennych muru okalającego cmentarz. Po przejściu przez mostek nad Olszówką wąska bita droga obsadzona topolami włoskimi prowadziła przez falujące na wietrze łany zbóż. Okoliczne tereny nie były zabudowane, po drodze mijało się zaledwie kilka domostw. Inna trasa prowadziła ścieżką biegnącą wzdłuż północnego skraju lasu. Najkrótsza droga przebiegała od klasztoru Sióstr Miłosierdzia przez tak zwane Księżę Łąki. Dzisiaj nad staw można dostać się jedynie pierwszą z opisanych tras. Choć jej przebieg pozostał niezmienny, diametralnie zmieniło się jej otoczenie. Piękny biały mur z wapienia otaczający cmentarz pokryty został warstwą szarego tynku, wycięte zostały topole, a po szerokiej asfaltowej jezdni, wśród zwartej zabudowy, pędzą samochody skutecznie odstraszać potencjalnych spacerowiczów.

Przez blisko sto lat powstała długa lista osób, które podczas pobytu w naszym domu spacerowały tymi drogami w towarzystwie trzech pokoleń jego mieszkańców – od dziadków począwszy, na wnukach skończywszy. Myślę, że przechadzki nad staw nie wywoływały u nich jakichś szczególnych wrażeń, jednak w naszych oczach fakt, że ich uczestnikami były wybitne osobistości, podnosił ich rangę i sprawiał, że trwale zapisały się w naszej pamięci.

W latach międzywojennych

W tamtym czasie mój dziadek Andrzej Bajda pełnił funkcję prezesa Urzędu Kontroli Państwowej w autonomicznym wówczas województwie śląskim, dlatego obecność w Tenczynku ważnych postaci, z którymi na co dzień współpracował, nie była niczym niezwykłym. Należeli do nich m.in. wojewoda śląski

Michał Grażyński i dowódca 23. Dywizji Piechoty w Katowicach generał Józef Zając, który od marca 1939 roku oraz podczas kampanii wrześniowej był naczelnym dowódcą lotnictwa i obrony przeciwlotniczej. Do dziś w naszym domu wspomina się zabawne zdarzenie z jego udziałem, kiedy nasz dziadek podczas przechadzki w Tenczynku spostrzegł przykucniętego szaraka i żeby go nie spłoszyć głośną rozmową, szepnął generałowi Zającowi do ucha: *o zając, zając*.

Nad Stawem Wrońskim przebywał także dyrygent Olgierd Strazyński – dyrektor Filharmonii Narodowej w Warszawie, który do Tenczynka przyjeżdżał na ciężkim motorze marki „Sokół”. Ryk jego silnika, gdy wjeżdżał na dziedziniec naszego domu, przerażał mnie do tego stopnia, że chowałem się do piwnicy, a o panu Olgierdzie mówiłem z trwogą, że to *pan du-du*. Miałem wtedy trzy lata. W końcu po grobli Stawu Wrońskiego przechadzał się też mój wuj, profesor Karol Pomianowski – znany hydrotechnik, inicjator budowy zapory na Dunajcu w Rożnowie oraz twórca pierwszego projektu zbiornika wodnego na Sanie w Solinie.

Wybuch II wojny światowej zupełnie odmienił nasze życie. Najpierw, za namową wspomnianego już generała Józefa Zająca, który przewidywał przebieg ciężkich walk w rejonie Tenczynka, nasza rodzina udała się do Lwowa. Jednak wkrótce znaleźliśmy się znowu w Tenczynku. Tutaj okazało się, że dostęp do stawu i jego okolic nie był już możliwy, ponieważ Niemcy usytuowali w tenczyńskich lasach olbrzymie składy amunicji, które do końca wojny były pilnie strzeżone przez żołnierzy Wehrmachtu.

Skończyła się wojna, wracamy nad staw

Gdy skończyła się wojna, a nasz dom opuścili już stacjonujący w nim żołnierze sowieccy, znów można było dostać się nad Staw Wroński. Powróciły spacer i kąpiele, również w towarzystwie odwiedzających nas gości. Pierwszym z nich był pułkownik Jerzy Ziętek – ówczesny wojewoda śląski, z którym mój dziadek Andrzej Bajda znał się jeszcze z okresu przedwojennego, kiedy Jerzy Ziętek był naczelnikiem miasta Radzionkowa. Pułkownik Jerzy Ziętek w towarzystwie naszej rodziny zwiedzał ruiny zamku i oczywiście w drodze powrotnej zatrzymał się również nad Stawem Wrońskim.

Latem 1947 roku niezapomnianym przeżyciem była dla mnie – wówczas dwunastoletniego chłopca – przechadzka nad staw z moim krewnym, księdzem profesorem Władysławem Lohnem – prowincjałem jezuitów na Rodezję i Małopolskę. Opowiadał mi wówczas o swoich rozmowach z komendantem niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz Rudolfem Hößem. Wyrokiem Najwyższego Trybunału Narodowego w Warszawie ten niemiecki zbrodniarz został skazany na karę śmierci przez powieszenie. Ksiądz profesor Władysław Lohn był jego spowiednikiem i przed wykonaniem wyroku wielokrotnie z nim rozmawiał.

Marek Kobiela

Lato 1938 r. Rodzina Marka Kobieli z przyjaciółmi nad Stawem Wrońskim
W centrum kadru w bluzie marynarskiej Bogumił Kobiela

Ciąg dalszy nastąpi...

Wiadomości z biblioteki

Podsumowanie akcji bookcrossingowej

Jak co roku od początku lipca do połowy września na placu Kulczyckiego, na ławeczce naszego patrona prof. Kazimierza Wyki, trwała akcja biblioteki znana jako „Bookcrossing” podczas której dzieliliśmy się z Państwem książkami. Pomimo nieco kapryśnej pogody na ławeczkę wystawiliśmy łącznie 1250 książek, a zabrano z niej 740 książki.

Dziękujemy wszystkim, którzy zaglądali na ławeczkę, a nawet zostawiali na niej własne książki oraz za zainteresowanie naszym pomysłem. Mamy nadzieję, że znalezione książki sprawiły Państwu radość. Zapraszamy za rok.

Wystawa „Dwa światy braci Jura: malarstwo i fotografia”

W piątek 5 września w naszej bibliotece odbył się wernisaż wystawy malarstwa oraz fotografii Stanisława i Janusza Jura. Na spotkaniu można było posłuchać bardzo ciekawych informacji o początkach powstawania kolekcji, doświadczeniach oraz planach na przyszłość.

Pan Stanisław - prezentował już swoje prace m. in w Galerii Schody w Warszawie, Galerii Zwiastun w Częstochowie, a ich tematyka to martwa natura, pejzaże, a także świat sportu. Jego obrazy odzwierciedlają fascynację światem rzeczywistym, a bogactwo kolorów nadaje im wyraz głęboko ekspresyjny. Pan Janusz - tworzy niezwykle mini dzieła fotograficzne swoim, jak sam dodaje, kilkuletnim aparatem, nie używa programów do obróbki zdjęć, jedynie samodzielnie modulując ich kontrast lub barwę. Wykorzystuje różne elementy przyrody kwiaty, kamiki, ptasie piórka, tworząc

Podróż w czasie

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Kazimierza Wyki w Krzeszowicach po raz kolejny udowadnia, że biblioteka to coś więcej niż tylko książki. W ramach programu Ministra Edukacji „Nasze Tradycje” instytucja otrzymała dotację w wysokości 30 225 zł na realizację projektu pt. „Podróż w czasie”.

Jednym z pierwszych działań zaplanowanych w ramach projektu jest cykl spotkań literacko-artystycznych pod hasłem „Legends i Baśnie Regionu”, realizowanych w bibliotece głównej oraz w kilku filiach na terenie gminy. Prowadzą je znani twórcy: Ewa Stadtmüller – autorka książek dla dzieci oraz Łukasz Zabdyr – ilustrator i rysownik. Zajęcia są skierowane do dzieci i młodzieży, a udział w nich jest bezpłatny. Uczestnicy podczas zajęć poznają opowieści przekazywane z pokolenia na pokolenie – nie w tradycyjnej, biernej formie, lecz jako barwną, interaktywną podróż w świat lokalnych legend. Podczas spotkań Ewa Stadtmüller angażuje młodych słuchaczy w opowieść przy pomocy pacynki i elementów teatru lalek. Równocześnie Łukasz Zabdyr na bieżąco tworzy ilustracje do opowiadanych historii, nadając każdej z nich unikalny, wizualny charakter. Dzieci obserwują, jak opowieść ożywa na papierze.

niezwykle interesujące cykle tematyczne. Na spotkaniu opowiadał o inspiracjach, które pozwoliły mu przekształcić pomysły w prawdziwą pasję i o ludziach, którzy pomogli mu ją odkryć.

Więcej informacji na temat autorów oraz ich prac można uzyskać odwiedzając stronę www.ejura.net

Narodowe Czytanie

W sobotę 6 września spotkaliśmy się na wspólnym czytaniu utworów Jana Kochanowskiego. Czytaliśmy poezję: pieśni i fraszki. Dużym urozmaicheniem była przygotowana przez bibliotekarzy prezentacja o życiu i twórczości Jana z Czarnolasu oraz filmiki promujące akcję. Wszystkim obecnym serdecznie dziękujemy za udział w tym wydarzeniu: czytelnikom i sympatykom biblioteki, klubowiczom Dyskusyjnego Klubu Książki oraz panu Burmistrzowi, który dołączył do naszego grona. Na zakończenie obecni mogli skorzystać z pamiątkowej pieczęci i obić przyniesiony własny egzemplarz książki poety lub pamiątkowe teksty.

Październikowe wydarzenia

9.10.2025 r., godz. 18.00 - z cyklu „Podróż - moja pasja” zapraszamy na spotkanie „Jordania, mały wielki kraj”, o swojej podróży opowie Ewa Obajtek.

16.10.2025 r., godz. 18.00 - film dokumentalny o Afryce przygotowany przez Fundację dla Afryki.

23.10.2025 r., godz. 18.00 - spotkanie z Mariuszem Szczygłem, dziennikarzem, reportażystą, pisarzem i wykładowcą akademickim.

24.10.2025 r., godz. 18.00 - seans DKF.

7.11.2025 r., godz. 18.00 - wernisaż wystawy: Zamki w fotografii Grzegorza Grzelaka.

Projekt „Podróż w czasie” to przykład wykorzystania środków publicznych na promocję kultury lokalnej i edukację regionalną. Jego celem jest nie tylko dobra zabawa, ale także budowanie tożsamości kulturowej i rozwijanie przywiązania do małej ojczyzny. W ramach projektu czeka nas jeszcze wiele ciekawych wydarzeń – wśród nich: warsztaty tworzenia zinów, kart do teatrzyku kamishibai oraz książki tunelowej, a także zajęcia z ożywiania starych zdjęć.

Projekt dofinansowano ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji w ramach programu „Nasze tradycje”.

Więcej informacji można uzyskać pod numerem telefonu biblioteki: 12 282 15 81.

MGBP

Minister
Edukacji

Pamiętajmy o sybirakach

8 października 2025 r. o godz. 17.00 w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Krzeszowicach odbędzie się wernisaż wystawy Fundacji Znaki Pamięci pt. „Pamiętajmy o Sybirakach” zrealizowanej przy wsparciu finansowym Powiatu Krakowskiego.

W 2025 r. przypada 85 rocznica trzech masowych deportacji obywateli polskich przez Sowietów na Sybir i do Kazachstanu oraz Zbrodni Katyńskiej. To także 80 rocznica zakończenia II wojny światowej. Te niezwykle ważne i tragiczne wydarzenia w losach Polaków, w tym mieszkańców Powiatu Krakowskiego, zasługują stale na ich upowszechnianie szczególnie, gdy pozostają mało znane dla młodego pokolenia. 80 lat od zakończenia II wojny światowej podobne dramaty deportacji przeżywają od 2022 r. także obywatele Ukrainy wywożeni (a w szczególności tysiące dzieci) w głąb Rosji.

Fundacja Znaki Pamięci pragnie poprzez przygotowaną w ramach projektu „Pamiętajmy o Sybirakach” wystawę plenerową przedstawić mieszkańcom Powiatu Krakowskiego i wszystkim zainteresowanym osobom w przystępny sposób losy obywateli polskich represjonowanych przez Sowietów od zajęcia Kresów Wschodnich II RP dnia 17 września 1939 r. Tych, których w latach 1939-1958 (czyli także wiele lat po II wojnie światowej) dotknęły różne formy represji władz ZSRR na Polakach: masowe deportacje, aresztowania, radzieckie obozy koncentracyjne (łagry), Zbrodnia Katyńska, aresztowania i zsyłki żołnierzy Armii Krajowej do sowieckich łagrow w latach 1944-54.

Rodzina Damulewiczów około 1935 r.: w I rzędzie od prawej – Czesław, rodzice Antoni i Antonina, Józef; w II rzędzie od prawej – Stanisław, Władysław, Wacław; źródło: archiwum rodzinne Jana Damulewicza

Na wystawie zwiedzający będą mogli poznać także dalsze losy ofiar na zesłaniu, ich drogi do Ojczyzny poprzez Armię gen. Andersa oraz Armię gen. Berlinga, a także powroty ich rodzin w latach 1945-1946 do powojennej Polski. Nie zapominają autorzy wystawy przybliżyć na niej także losów tych, którym dane było powrócić z „raju” sowieckiego dopiero w latach 50-tych XX wieku, a także losy powojenne Sybiraków – jak po upadku komunizmu w Polsce ci, represjonowani przez ZSRR siebie samych nazywali. W każdym panelu wystawy autorzy odnoszą się do indywidualnych losów mieszkańców Powiatu Krakowskiego, w szczególności z Krzeszowic i Skawiny, dzięki materiałom biograficznym pozyskanym przez Fundację poprzez kwerendy archiwalne oraz bezpośredni kontakt z ich rodzinami.

Na wystawie „Pamiętajmy o Sybirakach” będą odwiedzający mogli poznać nie tylko fakty historyczne dotyczące różnych form represji sowieckich na Polakach w latach 1939-1958, ale także losy Krzeszowian i mieszkańców Skawiny, którzy doświadczyli „raju” ZSRR. Wśród nich autorzy przedstawią losy zamieszkałych po II wojnie światowej w gminie Krzeszowice: Adama Bigaja (1911-2002), Czesława Damulewicza (1929-1996) i członków jego rodziny, Stanisława Kućmiera (1929-2017), Zofii Mazur z domu Molik (1914-1999), Michała Pykało (1920-2004) oraz krzeszowickich „pałacowych dzieci” Marty Żurowskiej (ur. 1925) i jej młodszej siostry Teresy Żurowskiej-Tomaszewskiej (1933-2012), jak również mężczyzn pochodzących z gminy Krzeszowice zamordowanych przez Sowietów w Zbrodni Katyńskiej.

Dzięki uprzejmości dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Krzeszowicach – Pani Klaudii Węgrzyn - wystawa zostanie zaprezentowana w murach tej instytucji wszystkim zainteresowanym w dniach 8-30 października 2025 r. W dniu wernisażu wystawy jej autorzy Aneta i Krzysztof Hoffmann przybliżą szczegóły prac nad nią, a także losy Krzeszowian, którzy przeszli tragiczne losy represji sowieckich, także tych do których rodzin pomimo usilnych starań nie udało się na razie dotrzeć członkom Fundacji. Zachęcamy do udziału w tym wyjątkowym wydarzeniu, upamiętnieniu wraz z nami krzeszowickich Sybiraków. Od 11 listopada 2025 r. do 31 marca 2026 r. wystawa będzie prezentowana we współpracy z Centrum Kultury i Sportu w Skawinie na rynku tego miasta.

Fundacja Znaki Pamięci została założona w 2019 r. w Warszawie z inicjatywy doświadczonych historyków od lat dokumentujących i upowszechniających losy obywateli polskich w XX w. Poprzez swą działalność przybliża tematy rzadko opracowywane i upowszechniane, a mające fundamentalne znaczenie dla historii Polski XX w., ze szczególnym uwzględnieniem losów obywateli polskich w czasie II wojny światowej oraz udziału polskich żołnierzy w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie. Swe cele realizuje poprzez wystawy plenerowe, projekty filmowe, warsztaty historyczne, opiekę i inwentaryzację grobów polskich kombatanów w Polsce i na świecie, prowadzenie historycznych baz danych np. „Słownika biograficznego żołnierzy 2 Korpusu” www.indeks-2kp.pl czy „Bazy grobów żołnierzy 2 Korpusu” baza.indeks2kp.pl Jej członkowie realizują ponadto obozy dla młodzieży polskiej z zagranicy oraz angażują się od 2022 r. w pomoc humanitarną dla mieszkających na Ukrainie środowisk polskich w ramach autorskiego projektu #WłączŚwiatłoUkrainie.

Szczegółowe informacje na temat działalności Fundacji Znaki Pamięci znajdą Państwo na jej stronie internetowej: www.znakipamieci.pl oraz profilu organizacji na Facebook: <https://www.facebook.com/FundacjaZnakiPamieci> W 2024 r. z powodzeniem Fundacja zrealizowała przy wsparciu Powiatu Krakowskiego projekt „Historię tworzą LUDZIE – 2 Korpus” przybliżający losy żołnierzy gen. Andersa, w tym tych pochodzących z Krakowa i okolic.

Fundacja Znaki Pamięci serdecznie zaprasza do udziału w wernisażu wystawy oraz obejrzeniu jej przez mieszkańców Krzeszowic i wszystkie zainteresowane osoby. Autorzy wierzą, że realizacja ww. projektu będzie ważnym przypomnieniem losów setek tysięcy obywateli polskich w czasie i po II wojnie światowej represjonowanych przez Sowietów, w tym indywidualnych losów Krzeszowian. Dowodem naszej wspólnej pamięci o Nich.

dr Aneta Hoffmann, Fundacja Znaki Pamięci

Relacja z gry terenowej „Kreskówkowy zawrót głowy”

Z radością informujemy, że Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszowicach została laureatem VIII edycji Projektu Grantowego „Dobry Sąsiad”, realizowanego przez Kopalnię Wapienia „Czatkowice”, należącą do Grupy TAURON! Otrzymany grant w wysokości 5 000 zł przeznaczony został na realizację naszego nowego pomysłu – rodzinnej gry miejskiej „Kreskówkowy zawrót głowy”

Wydarzenie odbyło się w sobotę, 30 sierpnia 2025 roku. W grze uczestniczyły przede wszystkim rodziny z dziećmi, które przemierzały ulice miasta, skwery i park, rozwiązując kolejne zagadki inspirowane światem kreskówek. Wydarzenie połączyło aktywność fizyczną z elementami edukacyjnymi i sporą dawką dobrej zabawy. Na uczestników czekały stanowiska z różnorodnymi wyzwaniami – logicznymi, ruchowymi i kreatywnymi – a wszystko to w klimacie znanych i lubianych postaci z bajek, co szczególnie przypadło

do gustu najmłodszym. Gra była nie tylko doskonałą formą spędzenia wolnego czasu, ale także okazją do lepszego poznania miasta, odkrywania ciekawych miejsc oraz wspólnej zabawy międzypokoleniowej – w wydarzeniu uczestniczyły zarówno dzieci, jak i ich rodzice.

Na zakończenie wszystkim patrolom wręczono upominki, a wśród uczestników rozlosowano nagrody główne. Nie zabrakło również poczęstunku. Kawiarenka Coffe&Book zadbała o pyszne drożdżówki oraz domową lemoniadę. A nasi wolontariusze z troszczyli się o to by nikt nie nudził się w oczekiwaniu na powrót wszystkich patroli, które wystartowały w grze. W ruch poszły farby, kreda chodnikowa oraz brokatowe tatuaże. Organizatorzy dziękują serdecznie wszystkim za udział, a szczególne podziękowania kierują do partnera głównego – Kopalni Wapienia „Czatkowice”.

MGBP

Autorska Akcja Społeczna Kopalni Wapienia „Czatkowice”

Jan Kochanowski powrócił na Zamek Tenczyn

Po ponad 460 latach Mistrz z Czarnolasu symbolicznie powrócił na dwór „Panów na Tenczynie”. W piątek 5 września, w murach Zamku Tenczyn w Rudnie, odbyło się tegoroczne Narodowe Czytanie, które w całej Polsce przebiega pod patronatem Pary Prezydenckiej.

Organizatorami wydarzenia byli Fundacja New Era Art – Zamek Tenczyn w Rudnie oraz Liceum im. Tadeusza Kościuszki w Krzeszowicach. W tym roku uczestnicy sięgnęli po twórczość Jana Kochanowskiego – jednego z najwybitniejszych poetów polskiego renesansu, nie bez powodu nazywanego „ojcem polskiej poezji”.

Na dziedzińcu Tenczyna przyjechało ponad 200 uczniów i nauczycieli, którzy rozłożyli się na kocach, korzystając z pięknej, słonecznej pogody. Atmosfera była wyjątkowa – poezja w otoczeniu historycznych murów nabierała szczególnego znaczenia. Zanim rozpoczęło się czytanie, polonistka Alicja Mosur przybliżyła ideę Narodowego Czytania. Gości powitał gospodarz zamku, Robert Szczuka, a nauczycielka geografii i informatyki, a zarazem przewodniczka po Tenczynie – Anna Zimnal – opowiedziała o związkach Jana Kochanowskiego z rodem Tęczyńskich.

Jako pierwsi na scenie wystąpili burmistrz Wacław Gregorczyk oraz przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Rudnie Karolina Reed. To oni jedyni zdążyli przeczytać przygotowane fraszki. Niestety, pozostali recytatorzy – w tym świetnie przygotowani uczniowie i nauczyciele liceum – nie mieli już okazji zaprezentować swoich wystąpień.

Tuż po ich wejściu na scenę pogoda gwałtownie się zmieniła. Z początku drobny deszcz szybko przerodził się w silną burzę. Uczestnicy zdążyli schronić się w jednej z zamkowych wież i przeczekać nawałnicę, ale do czytania na świeżym powietrzu nie było już powrotu. Choć planu wydarzenia nie udało się w pełni zrealizować,

spotkanie miało swój niepowtarzalny charakter. Uczniowie liceum wyjechali z Rudna z poczuciem, że uczestniczyli nie tylko w lekcji literatury, ale także w niezwyklej przygodzie.

Tekst i zdjęcia: Marian Lewicki

Koncert „3,2,1... MAK TRIO!” oraz odsłonięcie portretu patrona szkoły

We wtorek, 16 września 2025 roku, w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Krzeszowicach odbył się wyjątkowy koncert „3,2,1... MAK TRIO!”. Na scenie wystąpili: Magdalena Biśta – skrzypce, Karol Biśta – skrzypce, Aleksandra Biśta – fortepian.

W programie znalazły się utwory takich kompozytorów jak B. Martinů, F. Kreisler, H. Wieniawski, J. N. Hummel oraz A. Igudesman. Publiczność mogła usłyszeć różnorodny repertuar, w którym klasyczne piękno brzmienia skrzypiec łączyło się z wirtuozerią i lekkością fortepianu. Warto przypomnieć, że Aleksandra Biśta jest nauczycielką w krzeszowickiej szkole, a Karol i Magdalena – jej absolwentami.

Koncert miał również szczególny wymiar dla społeczności szkoły – towarzyszyło mu uroczyste odsłonięcie portretu patrona szkoły, Zygmunta Noskowskiego. Autorem dzieła jest znakomity artysta Marcin Kołpanowicz, którego twórczość wyróżnia się perfekcyjnym warsztatem. Cechą jego wielu obrazów są ukryte motywy, symbole i znaczenia. Nie inaczej jest w tym przypadku – wśród gór, które stanowią tło portretu, można dostrzec poukrywane instrumenty muzyczne. Ile ich jest? To pytanie pozostaje zagadką, którą warto samemu rozwiązać, odwiedzając szkołę muzyczną. Obraz został ufundowany przez Radę Rodziców.

Tekst i zdjęcia: Marian Lewicki

Walka o niepodległość

Podział Europy na przełomie XIX i XX w. na dwa wrogie bloki militarne sprawił, że każdy lokalny konflikt mógł w krótkim czasie przerodzić się w wojnę powszechną. Iskłą zapalną stał się zamach w Sarajewie 28 czerwca 1914 r. Austriacki następca tronu, arcyksiążę Franciszek Ferdynand, został zastrzelony przez serbskiego nacjonalistę. Władze Austro-Węgier postanowiły wykorzystać tę tragedię, by osłabić i upokorzyć niebezpieczną dla siebie Serbię. Przy pełnym poparciu Niemiec wystosowały 23 lipca ostre ultimatum, a pięć dni później wypowiedziały jej wojnę. Wydarzenia potoczyły się lawinowo: 30 lipca Rosja ogłosiła mobilizację w obronie Serbii, 1 sierpnia Niemcy wypowiedziały wojnę Rosji, a dwa dni później – Francji. 4 sierpnia do wojny przystąpiła również Wielka Brytania. W ten sposób konflikt, który zaczął się na Bałkanach, objął całą Europę.

W latach 1914–1918 mocarstwa zaborcze zmobilizowały setki tysięcy Polaków. Austro-Węgry powołały pod broń w Galicji 1,4 mln osób, Niemcy na ziemiach zaboru pruskiego około miliona, a Rosja w Królestwie Polskim niespełna 600 tys. Łącznie nawet 2 miliony Polaków znalazło się w obcych armiach, zmuszonych do wzajemnej walki i przelewania krwi za sprawy, które nie były ich własnymi. **Tragedia ta pochłonęła ogromne ofiary – z ziem polskich w armii rosyjskiej poległo ok. 55 tys. żołnierzy, w niemieckiej 110 tys., a w austro-węgierskiej aż 220 tys.** Wojna przyniosła jednak nie tylko straty ludzkie, lecz również olbrzymie zniszczenia materialne. Walki toczyły się na obszarze niemal całej Galicji, całego zaboru rosyjskiego i części ziem pruskich. Zniszczono ponad połowę mostów, niemal dwie trzecie dworców kolejowych, a także spalono blisko 1,9 mln budynków, głównie wiejskich. Do tego dochodziły straty pośrednie – brak rąk do pracy, niedostatek inwentarza oraz nawozów sztucznych, co doprowadziło do drastycznego spadku powierzchni zasiewów i wydajności rolnictwa. Wojna światowa stała się więc dla ziem polskich czasem głębokiego dramatu – nie tylko ludzkiego, ale i gospodarczego, którego skutki odczuwano jeszcze przez wiele lat.

Udział mieszkańców Ziemi Krzeszowickiej w walkach o niepodległość

Mieszkańcy Ziemi Krzeszowickiej od zawsze brali czynny udział w ważnych dla kraju wydarzeniach. Nie zabrakło ich również w walkach o niepodległość. W 1913 r. została utworzona w Krzeszowicach 33 Polska Drużyna Strzelecka. W sumie w okolicy działało 15 Drużyn Strzeleckich i 2 Drużyny Bartosze. W połowie sierpnia 1913 r., po zdaniu egzaminu podoficerskiego, pełniący funkcję komendanta obwodu Władysław Brunne (ps. „Selim”) został mianowany plutonowym, natomiast bracia Eugeniusz (ps. „Achmed”) i Rafał (ps. „Kirem”) Wojtychowie – podoficerami sekcijnymi. Wielu Strzelców zaciągnęło się następnie do Legionów. Wstąpili do nich m.in.: bracia Antoni i Józef Andrzej Teslarowie, Andrzej Kulczycki, Józef Łuczyński, Zygmunt Mitka, Ignacy Baran, Mieczysław Arabski, Piotr Korbiel, Alojzy Kaczmarczyk, Józef Kłoczek, a także bracia Józef, Ignacy i Karol Hniłkowie. Do Drużyn Strzeleckich werbowali Siodłak i Łazarewicz, a ćwiczenia i manewry w lesie koło Czatkowic prowadził Wężyk-Grudziński z Krakowa. Wiele dla sprawy uczynili także Alojzy Kaczmarczyk i Józef Kłoczek.

Z początkiem sierpnia 1914 r. rozpoczął się ruch mobilizacyjny. Komenda miejscowa w Krzeszowicach utrzymywała łączność z Komendą Główną w Krakowie, rozsyłając odezwy i wezwania mobilizacyjne dla Drużyniaków i Strzelców. Ponieważ już 31 lipca cesarz Franciszek Józef I ogłosił mobilizację, do miejscowości przyjeżdżały również komisje werbunkowe do c.k. armii. Jeszcze z początkiem 1913 r., na żądanie ówczesnego kpt. Józefa Rybaka, oficera sztabowego Haust Kundschaft Stelle (Głównego Ośrodka Wywiadowczego), zostało przydzielone strzelcom 3000 karabinów, 300 kg ekrazytu i 2000 koron. Karabiny w liczbie 50-100 sztuk umieszczone zostały na posterunkach w Trzebini, Krzeszowicach, Chrzanowie i Skawinie. Dodatkowo przesłano broń dla Landszturmu (Pospolitego Ruszenia). Na początku sierpnia Krzeszowice stały się punktem zaopatrzenia w broń. Według ustnych przekazów, broń ta została zmagazynowana w pałacu Vauxhall, będącym sie-

Drużyna Strzelecka Sokół Krzeszowice

dzibą administracji dóbr hr. Potockich. 6 sierpnia 1914 r. przybył do Krzeszowic komendant Józef Piłsudski. Tu odbyła się częściowa reorganizacja oraz uzbrojenie.

Jak trudne i ciężkie były to dni, jakie problemy powodował brak broni, czy amunicji może świadczyć list wysłany właśnie 6 sierpnia z Krzeszowic przez Józefa Piłsudskiego do kpt. Józefa Rybaka: *Nie jest dobrze Panie Kapitanie. Przed chwilą, gdy ogłosiłem, że ludzie mają wziąć werndle miałem bunt. Z 36-48 ludzi natychmiast uznało siebie za oszukanych i dzięki tylko energii moich pomocników i mojemu wpływowi udało się to przeciąć. Teraz się dowiaduję od człowieka posłanego po broń, że i werndle są zdefektowane – nie mają bagnetów ani rzemieni do noszenia. Jeśli tak dalej pójdzie [...] zostanie się 3-4 ludzi silniejszych. [...] Naturalnie, że takie niedokładności [...] muszą mnie opóźniać i zmuszają czas tracić na te rzeczy, które wcale dla pracy tej nie są potrzebne.*

J. Piłsudski miał kwaterę w stajniach angielskich, należących do rodziny Potockich, gdzie znajdowały się również pokoje reprezentacyjne. Po wyjeździe J. Piłsudskiego, wieczorem, w kierunku Kielc wymaszerowała pierwsza grupa ochotników, głównie członków Drużyn Strzeleckich, w sile około 600 osób. Oddział prowadził Mieczysław Norwid-Neugebauer. Piłsudski wrócił do Krzeszowic następnego dnia, po czym wyruszył do Kielc. 8 sierpnia przybyły do Krzeszowic z Zatora przez Czernichów kompanie: 9, 10, 11 i 12 (dowódcy: Włada, Stary, Orlicz, Prot), po noclegu wyszerewały do Paczółtowic i Raławic, następnie do Skały i Miechowa. 8 sierpnia z Krakowa przywieziono samochodami ulotki zawierające informacje o utworzeniu w Warszawie Rządu Narodowego. Mieszkańcy Krzeszowic przyjęli tę wiadomość jako prawdziwą. 12 sierpnia wymaszerowała kompania obwodu krzeszowickiego, licząca 120 ludzi. Prawdopodobnie razem z tą kompanią wymaszerowała 4 kompania pod dowództwem Mariana Januszajtisa-Żegoty. O udziale mieszkańców opisywanego terenu w walkach o niepodległość Polski informował władze centralne w marcu 1938 r. pełniący obowiązki burmistrza Krzeszowic Adam Bogacki:

Zarząd miejski w Krzeszowicach oświadcza, że miasto Krzeszowice w czasach zaborczych było kolebką ruchu niepodległościowego, w czasie wielkiej wojny odznaczało się wybitną pracą niepodległościową, a obecnie jest nadal miastem skupiającym mozolną pracę nad utrwaleniem niepodległości.

Powyższe oświadczenie popieramy następująco:

1. W 1912 r. na zew Wielkiego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, utworzona została w Krzeszowicach Drużyna Sokoła polowa, następnie Związek Strzelecki i Drużyna Strzeleckie. Tu utworzona została Komenda Obwodu Związku i Drużyn Strzeleckich, obejmując powiaty sądowe: Krzeszowice, Chrzanów, Zator, na czele której stanął OWb. Karol Kościeszka Lazarewicz.
2. W 1914 r. Komenda Obwodowa Związku i Drużyn Strzeleckich w Krzeszowicach wysłała około 8 Oddziałów Strzeleckich w pole do Legionów Polskich i szczyła się tem, że pierwszy Oddział wyprocedził z Krzeszowic osobiście Marszałek J. Piłsudski, zaś drugi Oddział jako Nr. III Baonu nieco później wyruszył pod wodzą Marszałka Śmigłego-Rydza, dalszy pod komendą Sarmata Szczyłłowskiego Mikołaja i innych, a nasi strzelcy skupiali się głównie w kompaniach por. Zosika i Sarmata.

Władysław Selim Brunne

3. *W bitwach pod Kielcami poległ kwiat młodzieży strzeleckiej z Krzeszowic.*
4. *Miasto Krzeszowice szczyli się tem, że w jego murach w ciężkich chwilach walki o wolność mieszkał Pierwszy Marszałek J. Piłsudski i Marszałek E. Rydz-Śmigły, a lista poległych i odznaczonych w boju synów Krzeszowickich jest wielką naszą dumą.*
5. *W chwili przełomowej miasto Krzeszowice znacznie przyczyniło się do akcji rozbrojenia armii zaborczej, stwarzając Milicję pod komendą mjr. s.s. Selima Brunne Władysława i mjr. s.s. Hniłki, zbierając pieniądze, odzież, broń, żywność, werbując ochotników i wysyłając to wszystko na front, ku pomocy walczącym jeszcze Ochotniczym oddziałom.*
6. *W „Instytucie Marszałka Józefa Piłsudskiego dla badania najnowszej historii Polskiej w Warszawie” – złożone są wszelkie dowody ruchu i pracy niepodległościowej miasta Krzeszowic.*
7. *Obecnie miasto Krzeszowice pracuje intensywnie nad utrwaleniem niepodległości i skupia na swym terenie wszelkie Związki niepodległościowe, jak legionowe, strzeleckie, L.O.P.P., L.M.K., T.S.L, Związek pracy obywateli i wiele innych.*

Czas I wojny światowej

Krzeszowice znajdowały się na uboczu działań frontowych I wojny światowej. Mimo to ich mieszkańcy nie mogli czuć się bezpiecznie. 14 września 1914 r. w miejscowości wybuchła straszna panika! Mieszkańcy Krzeszowic, z obawy przed inwazją wojska rosyjskiego do Krzeszowic, uciekają w popłochu na Śląsk, do Wiednia, Sącza, Nowego Targu itp. Hrabina Potocka z dziećmi

i dworem umknęła do Ordan. To samo uczynili Henoch i Mikucki [urzędnicy dóbr Potockich] oraz wszyscy oficjaliści. Krzeszowice opustoszały, niewielu nas już pozostało. Towarzystwo Zaliczkowe zamknięte!

Jedyną większą bitwę stoczono w okolicy Bębła w listopadzie 1914 r. Jej opis zamieszczono w kronice parafialnej: Lewą stronę litery U tworzyły wojska pruskie na linii od Częstochowy wzdłuż Pilicy i Szreniawy aż do Łodzi – pod wodzą generała Hindenburga. Prawą stronę litery U tworzyły wojska austriackie wzdłuż Olkusza, Szklar, Bębła, Przegini, Raclawic aż do Kocmyrzowa – pod dowództwem generała Dankla. Główna kwatera sztabu była w Będzinie, dokąd przybył cesarz Wilhelm. Na tej linii bojowej rozpoczęła się kanonada dnia 8 listopada. Kanonada grzmiała dzień i noc z krótkim przerwaniem. W czasie kanonady dzwoniły szyby w kościele chwilami tak głośno, że odmawiania litanii było mało co słychać. Panika ludności rosła z każdą godziną. Krzeszowice poczęły się wyludniać. Mężczyźni po kilku dniach paniki jakby wymarli. Z linii bojowej nad Krzeszowicami poczęli pojawiać się ranni na stacyi kolejowej Krzeszowice. Najkrwawsza bitwa była pod Bębłem dnia 24 listopada. Tego dnia przewieziono z pola bitwy do Krzeszowic rannych o godzinie 11 w nocy na 60 wozach. Ciężko rannym udzielał ks. Józef Slosarczyk, proboszcz, Św. Sakramentów do godziny 2 po północy.

Następnie przez osadę przeszła armia gen. Dankla. Wchodzący w jej skład węgierscy honwedzi dali się ludności miejscowej we znaki. Grabili i plądrowali mieszkania. W Kronice parafialnej zanotowano informacje o tych wydarzeniach: *W tym też czasie zaszedł fakt, który obudził rozczarowanie pomiędzy ludnością tutejszą. Przez Krzeszowice przeszła krociova armia generała Dankla. Z tą armią przybyło do Krzeszowic pięć pułków honwedów na koniach. Ci Hunowie węgierscy myśleli widocznie, że wjechali do Azji. Wtoczyli się do stodoł i domów gwałtem. W domach rabowali co się dało: niemłócone zboże, koniczyne, siano, drób i bydło. Plądrowali mieszkania. Na dziedzińcu pałacu Hr. Andrzejowej Potockiej urządzili sobie rzeźnię, plądrowali salony, szafy, itd. Na wsi gwałcili niewiasty i dzieci. Na pytanie Ks. Proboszcza „dlaczego zabieracie mi gwałtem zboże w stodołę?” – Odpowiedział rotmistrz honwed: Ks. Proboszcz robi nam trudności. Słyszałem głos w kościele: „Boże poszliz kozaków, żeby nas od Węgrów uwolnili. Tu ze wstydem wyznaję, doszło do tego, że pobili ks. Proboszcza o godz. 11 w nocy, dlatego, bo bronił sługi przed zbezczeszczeniem. Po pobiciu Ks. Proboszcza odbył się sąd przy kościele wobec Honwedów i generała Nagy. Przebaczyłem honwedowi i wyprosiłem go od kary śmierci, ale przykra pamięć pozostała, że to zrobili nasi obrońcy Austrii.*

Stanisław Polaczek, kierownik miejscowej szkoły, zanotował w swoim „Pamiętniku”: *Przez Krzeszowice płynie ku zachodowi tren armii Dankla. Wojsko zajmuje sale szkolne. [...] Wojsko zajęło wszystkie domy i stodoły. W sklepach wysprzedano w zupełności artykuły żywnościowe. Daje się odczuć brak pieczywa, mięsa, tytoniu, papierosów i cygar. Na obsianych oziminy polach biwakują furgony i palą ogień. Na podwórzu szkolnym, tuż przed oknem mojego sypialnego pokoju stały polowe piekarnie, w których żołnierze wypiekają przez całą chleb, nucąc smutne pieśni. Niedobitki armii, wynędzniali i wygłodniali wloką się powoli za trenem, prosząc z płaczem o kawałek chleba...Rozpac! Kto bez wzruszenia słuchać może płaczu żołnierza, który ze wstydem prosi o chleb? Z rozporządzenia Starostwa urzędy: poczta, sąd, urząd podat-*

kowy, notariat, zabezpieczają księgi i fundusze, jakkolwiek toku urzędowania nie przerywają. Rodziny masowo opuszczają Krzeszowice. [...] Komunikacja z Krakowem przerwana. [...] Żołnierze, których po przyjacielsku się traktuje, kradną, co im pod rękę wpadnie. Wczorajszej nocy [11 listopada 1914 r.] dopuszczali się okropnych nadużyć. Straszne! Straszne! Ludzie stają się dzikimi zwierzętami!! To są wychowankowie wojny! [...] Lud wznosi do Boga błagalne modły o jak najrychlejszą inwazję wojska rosyjskiego, które jedynie mogłoby ukrócić bezprzykładną w dziejach wojny swawolę honwedów. To, czego dzisiejszej nocy dopuszczali się, przechodzi okropnością wszystko, co kiedykolwiek czytało się o czynach i zbrodniach nieprzyjacielskich w obcym kraju. [...] Z rana cisza, jak przed wielką burzą. Na rynku kilka zaledwie osób. Pustka! Pustka! Ach, jak straszliwa pustka! [...] Konnica biwakuje na plantacjach [plantach], które już dzisiaj przedstawiają obraz okropnego spustoszenia. Ustają wszelkie prawa obywatelskie, a panuje wszechwładnie jedno tylko prawo – prawo wojenne, które niczym innym nie jest, jak bezprawiem. [...] Ruina gospodarstwa. [...] Nocy dzisiejszej [15 listopada 1914 r.] stała kwaterą w budynku szkolnym tzw. „Kanonierungswache” złożona z 6 honwedów i 6 kanonierów. Z Krzeszowic nie wypuszczano nikogo. Za najmniejsze nieposłuszeństwo straż ta miała prawo i obowiązek strzelać. Za gwałty i rabunki rozstrzelano 6 honwedów.

Pierwsze decyzje związane z odzyskaniem niepodległości

Lata 1914-1918 to okres dotkliwej nędzy, która zaczęła ogarniać całą społeczność lokalną. Wprawdzie, jak wspomniano wyżej, w Krzeszowicach nie było bezpośrednich działań wojennych, ale zakłady przemysłowe i kopalnie zostały zmilitaryzowane i poddane pod zarząd wojskowy. Znacznie zwiększyła się ich produkcja kosztem intensywności pracy robotników. W zakładach przemysłowych zatrudniani byli także jeńcy, np. przez Administrację dóbr hr. Potockich. Oprócz strat materialnych, pożoga wojenna spowodowała wzrost śmiertelności mieszkańców opisywanego terenu. Wpływ na to miało wiele czynników: przeżycia wojenne, choroby, trudności aprowizacyjne, a przede wszystkim epidemie tyfusu, ospy i grypy tzw. hiszpanki. Dla mieszkańców wyznania rzymsko-katolickiego najtragiczniejszym był 1918 r., kiedy to w parafii zmarły 94 osoby (w pierwszym roku wojny, 1914, był 65 zgonów). W tym samym roku zanotowano również najniższą liczbę chrztów – 66 osób. Po raz pierwszy w XX w. liczba zgonów w parafii była wyższa od liczby urodzonych (o 28).

W Krzeszowicach 17 października zwołano nadzwyczajne posiedzenie Rady gminy z powodu proklamowania wolnej, niepodległej Polski przez Radę Regencyjną w Warszawie, a naczelnik gminy, Bronisław Janicki, wygłosił podniosłe przemówienie: **Nadeszła dla nas wielka chwila, chwila epokowa, bo oto przed kilkoma dniami, tj. 7 bm. [7 października 1918 r.] Najdostojniejsza Rada Regencyjna w Warszawie ogłosiła uroczyste utworzenie niezawisłego i niepodległego Państwa Polskiego. Od tego dnia jesteśmy zatem wolnym, samodzielnym narodem! Prysnęły okowy, które przez 100 lat przeszło krępowały nasze najświętsze uczucia religijne i narodowe, otrzymaliśmy to, o co przodkowie nasi przelewali krew swoją i skropili nią obficie nie tylko ojczystą ziemię, ale i dalekie krainy Sybiru. I oto Bóg Wszechmogący sprawił, że krew ta, niewinnie przelana, niewiast i sierot polskich, wydała owoce. Fakt ten przejmując serca nasze tak wielkim uczuciem radości, że**

trudno określić to słowami. [...] Niechże i nasza skromna Rada gminna imieniem tutejszych mieszkańców przyłączy się do ogólnego chóru rodaków naszych na wszystkich ziemiach polskich, a ze słowami podziękii Wszechmocnemu za odzyskanie ojczyzny naszej wzniesmy okrzyk: Niech żyje zjednoczona i niepodległa Polska.

Równocześnie naczelnik postawił wniosek, aby Rada gminna w Krzeszowicach wyraziła Najdostojniejszej Radzie Regencyjnej w Warszawie wyrazy czci i hołdu oraz gorące życzenia, aby dalszą, mądrą i skuteczną pracą prowadziła ojczyznę naszą do pełnego rozwoju i sławy.

Stanisław Polaczek odnotował wówczas w kronice szkolnej: *O Roku Pański – błogosławiony. Szczęśliwy, kto cię dożył! Jak żał nam tych, którzy już nie żyją, nie doczekawszy tych doniosłych chwil. Nad grobem Polski, w którym złożyło ją przed półtora wieku trzech zaborczych sąsiadów – zajaśniało już słońce zmartwychwstania. Polski Orzeł biały zrzucił kajdany i uleciał w przestworze wolności, a naród polski wznosi wzrok ku górze i radując się patrzy z ufnością w lepszą przyszłość, ku której tęsknił od lat blisko stu pięćdziesięciu.*

Uroczyste obchody odzyskania niepodległości miały miejsce 27 października 1918 r. W krzeszowickim kościele parafialnym odprawiono okolicznościowe nabożeństwo, a następnie sformowano pochód, który udał się na rynek, gdzie odbyły się manifestacje. Miasteczko zostało udekorowane flagami w barwach narodowych. Z urzędów usunięto portrety pary cesarskiej, a na ich miejscu zawieszono polskie orły. *Czterech młodych ludzi: Ernest Bathelt, Stanisław Datoń, Stanisław Duda, Eugeniusz Namysłowski przygotowało drabiny, obcęg i młotki. Oczekawszy do wieczora rozpoczęło akcję, zrzucano godła z budynków gminy, sądu, komory celnej. Pod uderzeniami młotka padł porcelanowy orzeł [austriacki] na budynku notariusza. Wmurowany w ścianę w Kasie Zaliczkowej orzeł nie poddawał się. Rozbito więc emalię. Pozostał jedynie orzeł na żandarmerii. Śledztwo nie wykryło sprawców, mimo że trzej żandarmi pilnujący porządku publicznego orientowali się w sytuacji.*

Z programów szkolnych usunięto naukę języka niemieckiego (w klasie III i IV) oraz historię cesarstwa austro-węgierskiego. 3 listopada, po nabożeństwie, władze gminy poinformowały mieszkańców o powstaniu rządu polskiego – Polskiej Komisji Likwidacyjnej, któremu „winniśmy posłuszeństwo”. Zorganizowano komitet obywatelski, którego zadaniem było utrzymywanie stałego kontaktu pomiędzy gminą a starostwem i PKL. W niepodległej już Polsce Krzeszowice uroczystie obchodziły 6 sierpnia 1919 r. piątą rocznicę wymarszu Pierwszej Kompanii Kadrowej. Powołany został komitet obchodów w następującym składzie: Stanisław Krókowski, dr Stanisław Makowski, ks. Wiktor Klimek i Stanisław Polaczek, a Rada gminy uchwaliła: *nazwać ulicę, którą kroczyli pierwsi legionieści ulicą Legionów, tj. drogę ku Czatkowicom i plac w rynku Placem Józefa Piłsudskiego.*

Nasi bohaterowie

Mieszkańcy w różny sposób angażowali się w walki o granice tworzącego się państwa. Wielu młodych mężczyzn wyruszyło na front. W wojnie polsko-sowieckiej uczestniczyli m.in.: ppłk Emanuel Jakubiczka, ppłk piechoty dr Antoni Hniłko, mjr saperów inż. Ignacy Hniłko, kpt. piechoty Karol Hniłko. Na tablicy pamiątkowej umieszczonej w przedsionku krzeszowickiego kościoła znajdują się nazwiska poległych: Ignacy Baran, Stanisław Bigaj, Jan Ferdecki, Jan Kentner, Franciszek Kupczyk, Michał Molik, Jan Zimoląg. Miejscowy katecheta, ks. Zygmunt Mieszkowski, w sierpniu 1920 r. zgłosił się jako ochotnik do frontowej służby wojskowej w charakterze kapelana. Mimo ogromnych trudności finansowych i szczupłych dochodów władze gminy płaciły daninę na rzecz wojska.

Mieszkańcy Krzeszowic w czasie walk o niepodległość dali świadectwo odwagi i niezłomności. Wielu z nich oddało życie w walce o wolną Polskę, inni wspierali Legiony i działalność niepodległościową. Ich poświęcenie na trwałe wpisało Krzeszowice w historię drogi ku niepodległości. Choć miasto znalazło się na uboczu głównych działań frontowych, jego mieszkańcy aktywnie angażowali się w działalność niepodległościową. Wielu z nich oddało życie w bitwach o wolną Polskę, inni pracowali na rzecz lokalnej społeczności, wspierając tworzenie zrębów odradzającego się państwa.

Łukasz Skalny

Związek Strzelecki Krzeszowice

Henryk Woszczyna – „Najlepszy Sołtys Województwa Małopolskiego”.

Henryk Woszczyna – od 14 lat sołtys Zalasus, a od niedawna także „Najlepszy Sołtys Województwa Małopolskiego”. To wyróżnienie to nie tylko osobisty sukces, ale przede wszystkim dowód na to, jak ważna jest praca na rzecz lokalnej społeczności. O dokonaniach, planach i codziennych wyzwaniach w pracy sołtysa rozmawiamy z Henrykiem Woszczyną.

Marian Lewicki: *Panie sołtysie, co dla Pana oznacza wybór na „Najlepszego Sołtysa Województwa Małopolskiego”?*

Henryk Woszczyna: Oczywiście to wielki zaszczyt i honor. Trudno jednak opisać to słowami, bo moja służba jako sołtysa nigdy nie była nastawiona na nagrody czy wyróżnienia, lecz na poprawę życia i rozwój mieszkańców Zalasus. Mimo to jest bardzo miło, gdy ktoś tę pracę docenia.

Szczerze mówiąc, wiadomość o nagrodzie zupełnie mnie zaskoczyła. Nigdy wcześniej nie wygrałem żadnego konkursu, a dowiedziałem się o tym podczas spotkania sołtysów. Byłem tak zaskoczony, że po prostu mnie zamurowało. Otrzymałem wtedy kwiaty i odczytano komunikat z urzędu marszałkowskiego. Te kwiaty od razu podarowałem żonie – bo przecież w tej służbie ona także ma swój udział. Uczucie, które mi wtedy towarzyszyło, pamiętam do dziś.

Sama gala, która odbyła się we wsi Kryg w gminie Lipinki, była pięknym przeżyciem. Najpierw msza święta, a potem uroczystość z udziałem wielu znacznych osób – posłów, senatorów, przedstawicieli urzędu marszałkowskiego i innych instytucji z całej Małopolski. Wszystko zostało przygotowane na najwyższym poziomie. Chciałbym też podziękować osobom, które mi towarzyszyły: paniom z Koła Gospodyń Wiejskich w Zalasus – Teresie Głuch, Helenie Suślik i Barbarze Żurek, które zrobiły mi piękną niespodziankę i uhonorowały mnie przyspiewką na scenie; Ani Tataruch z SM „Amonit”

w Zalasus; Markowi Głuchowi za wsparcie i obecność; Leszkowi Kramarzowi – przewodniczącemu Rady Miejskiej; burmistrzowi Krzeszowic – Wacławowi Gregorczykowi? za obecność i wspaniałą nagrodę oraz oczywiście naszemu przewodniczącemu Koła Sołtysów – Stanisławowi Molikowi.

M.L.: *Co skłoniło Pana do aktywności społecznej w Zalasus?*

H.W.: W 2006 roku wybudowałem dom na działce, którą otrzymaliśmy od rodziców mojej żony. Wcześniej mieszałem w Trzebini, na osiedlu ZWM, gdzie w latach 1990–1999 pełniłem funkcję przewodniczącego rady osiedla. Udało mi się wówczas zrobić sporo dla mieszkańców, ale tak naprawdę to etos „Solidarności” zaszczylił we mnie ducha społecznikostwa. Zrozumiałem wtedy, że służąc ludziom, służę także Bogu. Z tym bagażem doświadczeń – zarówno pozytywnych, jak i negatywnych – zamieszkałem w Zalasus w grudniu 2006 roku. Czego mi tu brakowało? Wydarzeń podobnych do tych, które organizowałem wcześniej na osiedlu, a także lepszej infrastruktury. Drogi były w złym stanie technicznym, brakowało wiat przystankowych, a kanalizacja obejmowała tylko część miejscowości. Już na pierwszym zebraniu wiejskim, w którym uczestniczyłem, zauważyłem, że pytań, żalów i wniosków było więcej niż odpowiedzi. Wtedy poczułem, że mam pomysły i samorządowe doświadczenie, które mogą pomóc wprowadzić zmiany.

Zacząłem poznawać historię Zalasus spisaną przez Wacława Kucharskiego, sięgającą roku 1328. Urzekła mnie i pomyślałem, że na tej bazie można budować promocję miejscowości, a przy okazji poprawiać jej obecny stan. Jeszcze podczas budowy domu, jako że była to rodzinna wieś mojej żony, wstąpiłem do OSP Zalasus. Moja działalność skupiała się na promowaniu jednostki oraz organizowaniu wydarzeń, takich jak mikołajki, święto wsi czy opłatek dla seniorów. Na te inicjatywy pisałem wnioski o granty ogłaszane przez gminę. W 2008 roku zostałem wybrany do rady parafialnej,

przygotowaliśmy specjalny biuletyn z instrukcjami, jak zachować się w różnych sytuacjach kryzysowych, a także wydaliśmy informator „Wieści Zalas”, również finansowany ze środków własnych. Prowadziłem stronę internetową, później blog, a obecnie funkcjonuje profil Zalas na Facebooku. Posadowiono 11 nowych wiat przystankowych wraz z peronami, wprowadzono nazwy ulic, a korzystając z historii miejscowości, odsłoniли mural upamiętniający 700-lecie nadania sołectwa przez króla Władysława Łokietka. W 2012 roku zebranie wiejskie przyjęło logo Zalas, które obrazuje charakterystykę naszej miejscowości. Wszystkie te inwestycje były równie ważne – każda miała inny charakter i była niezbędna dla zrównoważonego rozwoju Zalas i całej gminy.

M.L.: Zwycięstwo w konkursie wiąże się z nagrodą finansową.

w której działał do dziś. We wrześniu tego samego roku, jako członek komitetu organizacyjnego, brałem udział w posadowieniu obelisku poświęconego ppłk. Stanisławowi Chałupie – pilotowi Dywizjonu 303. Było to wydarzenie o randze wojewódzkiej, przygotowane z wielką pompą. Wtedy też poznałem wielu ludzi „dobrej woli”, których wystarczyło zjednoczyć we wspólnym działaniu.

Niedługo później wystartowałem w wyborach do rady miejskiej w Krzeszowicach, uzyskując drugi wynik w całej gminie – wynik aktualny do dziś. To upewniło mnie, że obrany kierunek jest dobry dla mieszkańców. Dlatego postanowiłem kandydować na sołtysa Zalas. Udało się – i od początku traktowałem to nie jako zaszczyt, lecz jako kontynuację mojej pracy na rzecz społeczności.

M.L.: Jakie inwestycje lub inicjatywy uważa Pan za swoje największe osiągnięcia w ciągu 14 lat pełnienia funkcji? Jak przez te lata zmienił się Zalas i co uważa Pan za najważniejszą zmianę?

H.W.: W tym okresie bardzo dużo się zmieniło. Zostały położone nowe nawierzchnie asfaltowe na drogach powiatowych – łącznie ponad 9 km, dokończona została wschodnia część kanalizacji, a po jej wykonaniu od razu położono nowe nawierzchnie asfaltowe na drogach gminnych i wewnętrznych. Powstał projekt i został wybudowany odcinek chodnika przy ul. Garncarskiej o długości 1500 m, a przy szkole zaprojektowano i wykonano kompleks sportowy z nowoczesnymi nawierzchniami – boiskami do koszykówki i siatkówki, boiskiem szkolnym ze sztuczną trawą, skocznią do skoku w dal i trójskoku oraz bieżnią 100-metrową. Zrealizowano projekt i budowę przedszkola dla 76 dzieci, a także powstało Centrum Integracji Społecznej „Pozytywka” – miejsce rekreacji i wspólnego spędzania czasu. Przeprowadzono termomodernizację remizy OSP, udało się pozyskać nowy samochód bojowy, a drużyna Victoria Zalas otrzymała nowy pawilon sportowy z szatniami i prysznicami. W 2015 roku wymieniono oświetlenie uliczne na nowe, lepiej doświetlające drogę, a obecnie sukcesywnie wymienia się je na ledowe. Zrealizowano także nowe rozwiązania komunikacyjne poprawiające bezpieczeństwo – ronda i przejścia dla pieszych.

Jeśli chodzi o wydarzenia kulturalne i patriotyczne, to od lat organizujemy obchody święta Konstytucji 3 Maja, święta Niepodległości 11 listopada – wraz z tablicą przy obelisku upamiętniającą 100. rocznicę odzyskania niepodległości, na której przedstawiono historię Polski przeplataną z historią Zalas – a także święto wsi z udziałem ośmiu różnych kabaretów, festyny i pikniki, dzień dziecka oraz świąteczne spotkania dla samotnych „Opłatek dla Seniora”.

Dla bezpieczeństwa wprowadziliśmy własny system SMS-owego powiadamiania o zagrożeniach, finansowany ze środków własnych,

Na co zostanie przeznaczone 50 tysięcy złotych dla Zalas?

H.W.: Wyróżnienie, jakie mnie spotkało, to osobista satysfakcja, a dla miejscowości – konkretna korzyść w postaci 50 tysięcy złotych. Po dyskusji z radą sołecką i burmistrzem gminy Krzeszowice, panem Wacławem Gregorczykiem, zdecydowaliśmy, że środki zostaną przeznaczone na położenie kostki w ramach realizowanego od 2016 roku projektu „Zagospodarowanie centrum wsi Zalas”.

M.L.: Wspomniał Pan, że bez wsparcia mieszkańców i samorządu nie udałoby się zrealizować wielu inicjatyw. Jak układa się ta współpraca na co dzień?

H.W.: Tylko współpraca daje efekty – z radnymi rady miejskiej, starostwem, organizacjami takimi jak KGW, OSP, LKS Victoria Zalas, stowarzyszeniem „Amonit”, z księdzem proboszczem, dyrekcją szkoły podstawowej, a wcześniej gimnazjum, z zarządem KPiD w Zalasii. Sam człowiek nie dokona niczego, może jedynie narzekać i psioczyć. Współpraca polega na wspólnych posiedzeniach rady sołeckiej, dyskusji o tym, co jest w danej chwili najpotrzebniejsze i jak to sfinansować, częstych wizytach i rozmowach w różnych instytucjach, a także na wspólnym organizowaniu wydarzeń.

M.L.: Jakie są Pana plany i marzenia na kolejne lata pracy dla społeczności Zalas?

H.W.: Zwycięstwo w konkursie na najlepszego sołtysa Małopolski nie zmieni wiele w moim działaniu, bo od 14 lat spokojnie i systematycznie realizuję to, co zamierzyłem. Nadal będę pracował według możliwości, w oparciu o współpracę z różnymi instytucjami, realizował własne pomysły i słuchał mieszkańców – jak oni patrzą na rozwój naszej miejscowości.

Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim, z którymi było mi dane współpracować: radnym Rady Miejskiej w Krzeszowicach kadencji 2010–2025, starostom – Janowi Krzyworzece, Wojciechowi Pałce i Małgorzacie Burtan, posłowi na Sejm Andrzejowi Adamczykowi, burmistrzowi Wacławowi Gregorczykowi za zrozumienie potrzeb sołectwa i dostrzeganie, że byliśmy niedoinwestowani w porównaniu z innymi miejscowościami gminy. Dziękuję także zarządowi KPiD w Zalasii z Danielem Kłosowskim na czele, policji, dyrekcji i radzie pedagogicznej Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki, druhom z OSP Zalas, paniom z KGW, zarządowi LKS Victoria Zalas, księdzu proboszczowi, Stowarzyszeniu Miłośników Zalas „Amonit”, członkom rad sołeckich oraz wszystkim urzędnikom i instytucjom, z którymi współpracuję.

Za każdą z tych instytucji stoją ludzie, i to im szczególnie dziękuję. Bo tak naprawdę do szczęścia człowiekowi potrzebny jest drugi człowiek. Serdeczne dzięki wszystkim ludziom dobrej woli.

Wyróżnienie dla Stanisława Molika

Stanisław Molik, sołtys Siedlca, został wyróżniony w konkursie „Najlepszy Sołtys Województwa Małopolskiego A.D. 2024” w kategorii działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa. Nagroda przyznana przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” jest docenieniem inicjatyw, które zwiększają komfort i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Siedlca. O podejmowanych działaniach i planach na przyszłość rozmawiamy z Panem Stanisławem Molikiem.

Marian Lewicki: Panie sołtysie, gratulujemy wyróżnienia!

Stanisław Molik: Dziękuję bardzo za gratulacje! Nagrodę w postaci urządzenia biurowego wielofunkcyjnego odebrałem w Sołectwie Kryg koło Gorlic podczas gali konkursu na „Najlepszego Sołtysa Województwa Małopolskiego A.D. 2024”. Urządzenie to będzie przydatne do drukowania i skanowania pism i plakatów wykorzystywanych w pracy rady sołeckiej i sołtysa.

M.L.: Za jakie inicjatywy przyznano Panu to wyróżnienie i które z nich uważa Pan za szczególnie istotne dla mieszkańców Siedlca?

S.M.: Bezpieczeństwo to szerokie pojęcie, pod którym kryje się zarówno nowe oświetlenie uliczne, które powstało na terenie Sołectwa, jak i budowa kanalizacji poprawiającej bezpieczeństwo ekologiczne, sprawność działania ujęć wody i korzystanie z cieków wodnych. Bezpieczeństwo to także działania na rzecz powstania projektu nowego budynku sołeckiego. Nie każdy wie, że w obecnym budynku wiejskim w Siedlcu jest wyłączone przez nadzór

budowlany piętro budynku, właśnie ze względów bezpieczeństwa.

Dla ogółu mieszkańców, nie tylko sołectwa, bezpieczeństwo to nowe nakładki asfaltowe, czyli poprawa warunków korzystania przez kierowców i pieszych z dróg. W naszej wiosce pomalowane zostały między innymi czerwone pasy vibracyjne, informujące o miejscach, gdzie trzeba wyculić wzrok i refleks. Takie pasy sygnalizują konieczność zwolnienia na drodze i obserwowanie innych użytkowników w jeszcze wyższym stopniu.

Do starań mieszkańców i moich w kwestii bezpieczeństwa należy zaliczyć zabieganie o budowę chodnika lub utwardzonego pobocza, które w części powstanie przy drodze gminnej w najbliższym roku. Dla poprawy standardów w niektórych miejscach duże znaczenie ma nowe lustro na skrzyżowaniu dróg. Te wszystkie inicjatywy poprawiające bezpieczeństwo miały miejsce na terenie naszego sołectwa, trudno powiedzieć, które z nich są najważniejsze, bo wszystkie są ważne.

M.L.: Dlaczego temat bezpieczeństwa jest dla Pana i mieszkańców tak ważny i jakie wyzwania w tym zakresie stoją jeszcze przed sołectwem?

S.M.: Od bezpieczeństwa zależy nasze zdrowie i życie, to jest powód, dla którego jest ono tak ważne, a sztuką jest przewidywać pewne rzeczy tak, aby one nie wystąpiły. Czasem jest to niby błaha sprawa, jak drzewo pochylone nad drogą, ale ono ostatecznie może doprowadzić do niebezpiecznych sytuacji. W tym miejscu dziękuję mieszkańcom, za wycięcie niedawno drzewa w centrum, ponieważ zagrażało upadkiem na drogę, a było położone na terenie prywatnym i po rozmowach z właścicielami zostało wycięte.

M.L.: W ostatnim czasie rozmawialiśmy o kanalizacji w Siedlcu. Czy planuje Pan w najbliższych latach kolejne działania i w jakich obszarach?

S.M.: Tak, planujemy kolejne działania w różnych obszarach. W kwestii bezpieczeństwa najważniejsze jest powstanie chodnika lub utwardzonego pobocza przy drodze powiatowej i gminnej. W tej sprawie planujemy skierować petycję do władz powiatu krakowskiego, ponieważ pomimo że przeznaczaliśmy pieniądze na chodnik w poprzednich latach, nic w tej sprawie się nie działo. Będziemy starać się nadal o powstanie nowego i funkcjonalnego budynku wiejskiego. W Siedlcu dużo się dzieje, ale chcemy kontynuować rozpoczęte inwestycje i poprawiać warunki życia mieszkańców, bo jest to jedna z niewielu miejscowości, w gminie, w których liczba mieszkańców stale rośnie.

Pomóżmy Alicji

Kiedy Alicja była jeszcze małym dzieckiem, lekarze zauważyli coś, co zmieniło całe jej życie. Zwykła wizyta u pediatry przerodziła się w początek długiej i bolesnej walki o zdrowie. Diagnoza była bezlitosna – zaawansowana, obustronna deformacja kręgosłupa. Nie tylko skrzywienie, ale również rotacja kręgow, które z czasem zaczęły odbierać jej dzieciństwo, swobodę ruchu

i radość życia. Od tamtej pory każdy dzień Alicji i jej rodziców to nieustanna walka. Rehabilitacje, gorsety, specjalistyczne terapie – wszystko po to, by zatrzymać chorobę. Przez lata wierzyli, że uda się ją pokonać bez operacji. Niestety, mimo ogromnej determinacji i wysiłku, schorzenie wciąż postępowało. Dziś kręgosłup Alicji jest w tak złym stanie, że jedyną nadzieją pozostaje operacja.

W Polsce lekarze proponują rozwiązanie, które dla tak młodej i aktywnej dziewczyny brzmi jak wyrok – całkowite usztywnienie kręgosłupa. Taki zabieg oznaczałby koniec sportu, koniec marzeń i życie w bólu, którego nie da się ośwoić. Ale gdzieś dalej, poza granicami, tli się światło nadziei. W klinice w Mediolanie specjaliści mogą przeprowadzić nowoczesną operację ASC. To metoda, która daje coś, czego w Polsce nie można jej zaoferować – zachowanie ruchomości kręgosłupa, a wraz z nią szansę na normalne, pełne pasji życie.

Kod do zbiórki

Alicja to nie tylko pacjentka, to nie tylko dziewczyna walcząca z chorobą. To osoba, która od zawsze była dla innych wsparciem. Od lat działa w Maltańskiej Służbie Medycznej, opiekuje się pielgrzymami, udziela pomocy jako ratowniczka medyczna i uczy, jak ratować życie. Jednocześnie trenuje walki Sanda, zdobyła tytuł wicemistrzyni Polski i reprezentuje nasz kraj w Kadrze Narodowej. Jej serce bije dla sportu i dla ludzi – teraz jednak to my musimy zawalczyć o nią.

Rodzice Alicji, Agnieszka i Grzesiek, są znani wielu osobom. To oni zawsze byli pierwsi, gdy ktoś inny potrzebował pomocy. Organizowali wigilię dla ubogich, wspierali chorych i bezdomnych. Nigdy nie przechodzili obojętnie obok ludzkiego cierpienia. Dziś role się odwróciły – to oni proszą o pomoc dla swojej córki.

Koszt operacji w Mediolanie jest ogromny, a czas działa na niekorzyść Alicji. Każdy dzień zwłoki zmniejsza szanse na skuteczność leczenia. Dlatego liczy się każda złotówka, każda najmniejsza wpłata. Razem możemy sprawić, że Alicja nie tylko odzyska zdrowie, ale też będzie mogła dalej realizować swoje pasje, pomagać innym i żyć bez bólu.

Alicja już wiele razy udowodniła, że potrafi walczyć. Teraz ta walka wymaga wsparcia nas wszystkich. Pomóżmy jej wygrać najważniejszą bitwę – o zdrowie, sprawność i przyszłość.

Wsparcia możesz udzielić na wiele sposobów: Wpłacając poprzez Fundację Siepomaga: <https://www.siepomaga.pl/alicia-rozmus/wesprzyj>

Wysyłając SMS na numer telefonu: 75365 o treści: 0832816 (koszt 6,15 zł brutto)

Przekazując 1,5% podatku: Numer KRS0000396361, Cel szczegółowy 0832816 Alicja

Dziękujemy za każdą wpłatę.

JG

Miodobranie

W piątek 12 września w Sali Herbowej odbyła się uroczysta inauguracja Święta Pszczoły i Miodu w Krzeszowicach.

Podczas spotkania podsumowano także wyniki VII Olimpiady Pszczelarskiej (18 czerwca 2025 r.). Nagrody odebrali: Gabriel Drabik ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Filipowicach – I miejsce (dron), Agnieszka Odrzywolska ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Krzeszowicach – II miejsce (hulajnoga elektryczna), Maja Chechelska ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Filipowicach – III miejsce (gra ISS Vanguard i buty Adidas). Wyróżniona została również Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wyspiańskiego w Filipowicach, której reprezentanci zdobyli największą liczbę punktów. Nagrodę – sześć zestawów edukacyjnych z okazami przyrodniczymi w akrylu – odebrała nauczycielka biologii Katarzyna Chmist.

W ramach programu ochrony pszczoły miodnej (realizowanego przy wsparciu finansowym gminy Krzeszowice) do Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Kazimierza Wyki trafiły nowe gry edukacyjne o pszczołach oraz książki pszczelarskie. Zbiory odebrała dyrektor biblioteki Klaudia Węgrzyn.

Uroczystość zwieńczył występ taneczny dzieci z Uczniowskiego Klubu Sportowego Harmonia, przygotowany przez Małgorzatę Snopczyńską-Anuar.

W gronie zaproszonych gości obecni byli m.in.: burmistrz gminy Krzeszowice Wacław Gregorczyk, zastępca dyrektora Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach Urszula Ropa, dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Kazimierza Wyki w Krzeszowicach Klaudia Węgrzyn, przedstawiciel Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Filipowicach Katarzyna Chmist oraz prezes Zarządu Krajowej Fundacji im. Brata Alberta w Radwanowicach Małgorzata Urbanik.

W ramach Miodobrania od piątku do niedzieli na rynku można było kupić różne gatunki miodów, produkty pszczele, a nawet miód pitny.

Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęli: burmistrz gminy Krzeszowice Wacław Gregorczyk oraz dyrektor Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Bronisław Dudka.

Tekst: Organizatorzy

Zdjęcia: Marian Lewicki

IV Piknik Prażaby Czatkowickiej

23 sierpnia o godz. 15.00 na placu zabaw rozpoczął się IV Piknik Rodzinny Prażaby Czatkowickiej.

Mimo niesprzyjającej pogody ponad 60 dzieci wraz z opiekunami uczestniczyło w różnorodnych zabawach i zajęciach. Pracownice Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Krzeszowicach prowadziły warsztaty plastyczne, gry planszowe oraz zabawy sensoryczne. Z kolei przedstawicielki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej malowały dzieciom twarze i wykonywały tatuaże. Za budynkiem remizy OSP ustawiony był dmuchaniec, z którego dzieci korzystały bardzo chętnie.

Największą atrakcją pikniku był koń polski, którego przywiózł Jarosław Janik z gospodarstwa agroturystycznego w Czernej. Do przejażdżki na koniu ustawiła się długa kolejka dzieci, które pod opieką córek właściciela mogły spróbować jazdy konnej. Od godziny 17.00 piknik uświetniła muzyka zespołu „Senior Band”, przy której rodziny bawiły się do godz. 19.00. Dla wszystkich uczestników przygotowano poczęstunek: domowe ciasta, napoje, kiełbaski z grilla serwowane przez druhow OSP Czatkowice, a także lody wydawane dzieciom na podstawie bilecików.

W ramach IV Pikniku Rodzinnego Prażaby Czatkowickiej odbył się również marsz rekreacyjny „Szlakami Skarbów Gminy

Krzeszowice”, zorganizowany przez Stowarzyszenie „Wspólna Gmina Krzeszowice” i Miejską Radę Seniorów. O godz. 15.30 Helena Latawiec, przewodnicząca Zarządu Osiedla Czatkowice, oraz dr inż. Sylwia Krawczyk, specjalistka ds. technologii górniczej i sztygar zmianowy Kopalni Wapienia Czatkowice, powitały 40-osobową grupę uczestników marszu. Przed wyruszeniem w dalszą drogę Helena Latawiec przybliżyła historię osiedla, a Sylwia Krawczyk opowiadała o historii Kopalni Wapienia Czatkowice oraz o prażaby czatkowickiej.

Marsz wyruszył ze Skweru Prażaby Czatkowickiej pod Krzyż Milenijny do Dębnika, gdzie jego uczestnicy wzięli udział w biesiadzie sąsiedzkiej organizowanej przez trzy sołectwa: Dębnik, Paczółtowiec i Siedlec.

IV Piknik Prażaby Czatkowickiej odbył się pod Patronatem Wacława Gregorczyka, Burmistrza Gminy Krzeszowice, oraz pod Patronatem Krzysztofa Kuczymańskiego, Prezesa Zarządu Kopalni Wapienia Czatkowice TAURON.

Tekst i zdjęcia: Organizatorzy

Koronna ucztą pod Tenczynem – smakowita podróż w czasie

31 sierpnia w Rudnie odbyło się wyjątkowe wydarzenie - „Swojsko, Staropolsko. Uczta Koronna pod Zamkiem Tenczyn”, które przeniosło uczestników w czasy świetności Korony Królestwa Polskiego. Spotkanie stało się symbolicznym powrotem do kulinarnych korzeni Małopolski - miejsca, gdzie rodziły się receptury łączące prostotę kuchni wiejskiej z przepychem dworskich stołów.

W roku, w którym obchodzimy 1000-lecie Królestwa Polskiego, Koło Gospodyń Wiejskich w Rudnie zaprosiło mieszkańców gminy, regionu i gości z całej Małopolski na prawdziwą kulinarną podróż w czasie - pełną smaków, gościnności i tradycji. Na wydarzenie przybyli zarówno ci, którzy specjalnie zaplanowali wizytę w Rudnie, jak i turyści, którzy trafili na ucztę przy okazji zwiedzania Zamku Tenczyn.

W ramach konkursu „Zasmakuj w Małopolsce – edycja 2025” przygotowano bezpłatną degustację opartą

na staropolskich recepturach i lokalnych produktach. Goście mogli skosztować m.in.: aromatycznego karczku marynowanego w staropolskich przyprawach, żeberek duszonych w kapuście kiszzonej z cebulą i korzennymi dodatkami, knedli ziemniaczanych nadziewanych śliwkami, podanych z masłem, bułką tartą i cynamonem, napoju z jabłek i gruszek z dodatkiem suszonych śliwek i przypraw, staropolskiego trawiennika - ziołowego naparu z rozmarynem wspomagającego trawienie. Skalę wydarzenia najlepiej oddaje liczba wydanych porcji potraw - w sumie przygotowano ich 600 oraz 50 litrów napojów, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem uczestników.

„Uczta Koronna” była nie tylko kulinarną przygodą, ale także okazją do wspólnego świętowania dziedzictwa i tradycji Małopolski. Wydarzenie odbyło się dzięki wsparciu finansowemu Województwa Małopolskiego.

**Tekst: Karolina Reed
Zdjęcia: Marian Lewicki**

Dzień Żurku 2025 w Woli Filipowskiej

W sobotę, 30 sierpnia, Wola Filipowska pachniała i smakowała wyjątkowo – wszystko za sprawą kolejnej edycji Dnia Żurku.

Organizatorzy – Rada Sołecka Woli Filipowskiej, Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Woli Filipowskiej oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Filipowskiej – przygotowali aż 160 litrów aromatycznego żurku, świeży, pachnący chleb do degustacji oraz domowe ciasta. Głównym punktem wydarzenia był konkurs „Najlepszy Żurek 2025”. Do rywalizacji stanęli zarówno doświadczeni kucharze, jak i pasjonaci gotowania.

Wyniki konkursu:

Mistrz Żurku 2025 – Koło Gospodyń Wiejskich Wola Filipowska II miejsce ex aequo – Koło Gospodyń Wiejskich Sanka oraz Katarzyna Sikora

Gratulujemy zwycięzcom i dziękujemy wszystkim uczestnikom – każdy żurek był wyjątkowy i miał swój niepowtarzalny smak. Po części kulinarnej nadszedł czas na zabawę i integrację. Na uczestników czekały konkursy: Ruletka smaków, quizy o żurku, bieg z chochlą, rzut jajkiem oraz konkurs plastyczny. Wspólna zabawa trwała do późnych godzin wieczornych – było dużo muzyki, tańców i rozmów. Serdeczne podziękowania należą się sponsorom, organizatorom i wolontariuszom – to dzięki Wam Dzień Żurku ma niepowtarzalny smak i atmosferę!

Tekst: Magdalena Bociek

Zdjęcia: Magdalena Bociek, Monika Mnich

Pożegnanie Lata

W sobotnie popołudnie, 13 września, w restauracji FRYKAS w Krzeszowicach odbyło się spotkanie integracyjne – dyskoteka zorganizowana dla podopiecznych Stowarzyszenia OTWÓRZMY PRZED NIMI ŻYCIE, ich rodziców oraz zaproszonych gości.

Wydarzenie mogło dojść do skutku dzięki finansowaniu kolejnej edycji projektu w ramach autorskiej akcji społecznej Kopalni Wapienia Czatkowice „DOBRY SĄSIAD”. O oprawę muzyczną zadbał DJ Dariusz, który serwował największe dyskotekowe przeboje, a o kulinarną stronę spotkania zatroszczył się Pan Sławomir, szef restauracji FRYKAS, przygotowując smaczny poczęstunek. Podczas imprezy nie zabrakło konkursów, gier i zabaw. Zarząd Stowarzyszenia oraz Zarząd Kopalni Wapienia Czatkowice ufundowali dla uczestników upominki – słodczyce i gadżety z logo TAURON-u.

Swoją obecnością wydarzenie zaszczylicili: Elżbieta Burtan – starosta powiatu krakowskiego, Wacław Gregorczyk – burmistrz gminy Krzeszowice z małżonką, Renata Brzózka – wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Krzeszowicach, Janina Grela – członek Rady Powiatu

w Krakowie, Anna Cyran – inspektor GOPS w Krzeszowicach, Ryszard Niemczyk z małżonką (biuro rachunkowe) oraz Piotr Brzózka z małżonką (firma przewozowa).

Wieczór pełen tańca, uśmiechu i wspólnej zabawy pozostanie na długo w pamięci uczestników i z pewnością stanowi piękne zwieńczenie tegorocznego lata.

Tekst: Red.

Zdjęcia: Marian Lewicki

XVI Święto Pieczonego Ziemniaka w Miękini

W sobotę 30 sierpnia 2025 r. mieszkańcy Miękini i okolic po raz szesnasty spotkali się, by wspólnie świętować Święto Pieczonego Ziemniaka.

Tegoroczna edycja, podobnie jak poprzednie, była prawdziwą uczta dla podniebienia. Koło Gospodyń Wiejskich w Miękini przygotowało mnóstwo pyszności, a Kapela Kiborica zadbała o wspaniałą oprawę muzyczną. Na scenie swoje umiejętności zaprezentowały członkinie i młodzież z KGW Miękinia, a nasi przyjaciele z Zespołu Regionalnego Mystkowianie pokazali, jak wygląda prawdziwa ludowa zabawa (chcieli nas jeszcze czegoś nauczyć, jednak te właśnie plany pokrzyżował deszcz).

Dla najmłodszych przygotowano specjalne atrakcje w klimacie ludowym. Dzieci mogły wziąć udział w zabawach, malowaniu motyli, zaplataniu wianków, a dzięki Stowarzyszeniu chorągiew Jastrzębia, także spróbować swoich sił w strzelaniu z łuku. Członkowie Fundacji Żywa Pracownia pokazywali, jak wykonywać piękne i trwałe wyroby z wikliny. Stowarzyszenie Koronczarki Ziemi Rudawskiej prezentowało swoje piękne prace. Od wolontariuszy Fundacji Maltańska Służba Medyczna można było się dowiedzieć jak udzielić pierwszej pomocy i nawet poćwiczyć.

Najważniejszym punktem programu był tradycyjny konkurs na „Najsmaczniejszą babkę pieczonych ziemniaków”. Do rywalizacji stanęło 9 drużyn. Komisja konkursowa pod przewodnictwem wiceburmistrza Szymona Strzelichowskiego oceniała potrawy w trzech kategoriach: smak, wygląd potrawy i sposób prezentacji. Każdy

członek komisji indywidualnie oceniał wszystkie potrawy w każdej kategorii, w skali 1-10, a następnie podliczono punkty i ogłoszono zwycięzców: I miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich Nawojowa Góra, II miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich Siedlczanie, III miejsce: Wiejskie Działchy.

Komisja podkreśliła niezwykle wyrównany poziom, a dzięki hojności fundatorów nagród – nikt z uczestników nie wyszedł z pustymi rękami.

XVI Święto Pieczonego Ziemniaka to projekt, który został zrealizowany dzięki wsparciu wielu osób i instytucji. Organizatorami byli Stowarzyszenie Zielona Energia Miękinia, Sołtys i Koło Gospodyń Wiejskich Miękinia. Projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego, Powiatu Krakowskiego, Sołectwa Miękinia i Gminy Krzeszowice. Wydarzenie objęli honorowym patronatem: Marszałek Województwa Małopolskiego Łukasz Smółka, Wicestarosta Krakowski Wojciech Pogan oraz Burmistrz Gminy Krzeszowice Wacław Gregorczyk.

Organizatorzy dziękują wszystkim osobom, instytucjom i organizacjom, które wsparły przygotowanie i przeprowadzenie wydarzenia, w szczególności fundatorom nagród, OSP Miękinia, artystom, członkom komisji konkursowej, wolontariuszom oraz mieszkańcom zaangażowanym w organizację. Szczególne podziękowania kierujemy do Sołtysa Miękinia za inspirującą koordynację działań oraz do wszystkich uczestników za wspólne świętowanie.

Tekst: Małgorzata Klimek

Zdjęcia: Marian Lewicki

Szkolna Akademia Golfa w języku angielskim

19 września młodzież klasy 1ab o profilu językowym i humanistycznym z Liceum w Krzeszowicach wzięła udział w wycieczce integracyjnej na pole golfowe w Paczółtowicach.

Motytem przewodnim tego wyjazdu było zapoznanie się z polem golfowym, gra w golfa oraz poznanie nomenklatury sportowej tej dyscypliny w języku angielskim. Już na parkingu, po wyjściu z busów i wyciągnięciu dwóch ciężkich toreb ze sprzętem golfowym, młodzież zapoznała się z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na polu golfowym, a następnie z infrastrukturą obiektu. Poznała takie pojęcia jak driving range, putting green, chipping green, pro shop, club car, club house i akademia golfa. Potem usłyszała kilka informacji na temat historii gry w golfa i etykiety golfowej.

Następnie uczestnicy zajęć udali się na 18. dołek pola golfowego, aby zapoznać się na miejscu z jego budową. Poznali takie pojęcia jak hole, tee, fairway, rough, green, par dołka, hazard. Omówiono zasady gry i to, że „gra się piłką tak, jak leży”. Padło też kilka zdań

na temat kibicowania w czasie zawodów golfowych. Szkolenie w terenie zakończono przedstawieniem różnych rodzajów tee i wyjaśnieniem, czym jest handicap w golfie i jak działa. W części praktycznej młodzież zapoznała się z tym, jak wykonać swing golfowy, wybierając piłki na driving range. Skonfrontowanie teorii z praktyką przerosło najśmielsze oczekiwania... a koszyki z piłkami szybko się opróżniły. Można było zobaczyć wiele piłek szybujących na znaczną odległość. Nikt się nie oszczędzał.

Drugim etapem zajęć praktycznych było puttowanie na greenie. Tu potrzeba mniej siły, ale więcej precyzji, koncentracji i wyczucia. Dołki treningowe na putting greenie szybko wypełniały się piłkami po celnych uderzeniach licealistów. Na podsumowanie tych zajęć uczniowie wzięli udział w konkursie na celność gry. W obu grupach najlepiej radziły sobie dziewczyny. W pierwszej grupie zwyciężyła Maja, a w drugiej Emilia. Uzupełnieniem gry w golfa były ćwiczenia z języka angielskiego, które utrwały nazewnictwo golfowe mocno związane z tym językiem. Dzięki zaangażowaniu młodzieży i pięknej pogodzie zajęcia można uznać za udane. Zajęcia prowadzili nauczyciele Liceum: Justyna Zarusińska – język angielski oraz Jacek Banach – nauczyciel WF.

Organizatorzy

XIII Małopolski Złot MDP Zakończony

W dniu 30 sierpnia 2025 roku w Wadowicach odbył się XIII Wojewódzki Złot Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Województwa Małopolskiego. Organizatorem wydarzenia był Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Małopolskiego, a sam zlot z zgromadził blisko 1 000 członków Młodzieżowych i Dziecięcych Drużyn Pożarniczych.

Partnerem Głównym wydarzenia było Województwo Małopolskie, a partnerami Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, Komenda Wojewódzka PSP w Krakowie, Komenda Powiatowa PSP w Wadowicach, Zarząd Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Wadowicach, Powiat Wadowicki, Miasto i Gmina Wadowice, Fundacja Odzyskaj Środowisko oraz Brandbull Polska. Patronat Honorowy nad wydarzeniem objął Pan Łukasz Smółka Marszałek Województwa Małopolskiego.

Wojewódzki Złot to wydarzenie dedykowane Młodzieżowym Drużynom Pożarniczym, które każdego roku organizowane jest w innej części województwa. W ubiegłym roku gospodarzem było Miasto Kraków, a w tej edycji zawitaliśmy do Miasta Papieża Jana Pawła II – Wadowic.

Każdego roku w Zlocie MDP bierze udział 100 drużyn z całego Naszego Województwa. W tej edycji w wydarzeniu udział wzięło, aż dwóch reprezentantów Gminy Krzeszowice, a były to Młodzieżowe Drużyny Pożarniczej w Krzeszowicach oraz Nawojowej Górze.

W wydarzeniu udział wzięli także inni mieszkańcy Naszej Gminy, a byli to Pan Łukasz Smółka Marszałek Województwa Małopolskiego oraz dh Tomasz Nowak Zastępca Dyrektora Zarządu Wykonawczego, jeden z organizatorów wydarzenia.

Najważniejszym elementem Małopolskiego Złotu MDP jest jednak wykonywanie zadań. Uczestnicy tegorocznej edycji do pokonania mieli ponad 20 zróżnicowanych zadań, a wśród nich test wiedzy ekologicznej, test wiedzy o Wadowicach, sztafeta pożarnicza, przerzucenie piłeczek do basenu, konkurencje z wodą, a nawet związane z pierwszą pomocą przedmedyczną czy też szerokorozumianej ochrony przeciwpożarowej. Całość przygotowana przez strażaków ochotniczej i państwowej straży pożarnej z tereny powiatu wadowickiego.

Po zakończeniu kilkugodzinnych zmagani, a przede wszystkim dobrej zabawy w pięknej pogodzie wszyscy uczestnicy spotkali się na oficjalnym zakończeniu gdzie podsumowano tegoroczny Złot MDP. Na każdego uczestnika czekały personalizowane okolicznościowe Koszulki, a dla drużyny Apteczka Pierwszej Pomocy oraz dyplom potwierdzający ukończenie XIII Wojewódzkiego Złotu Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Województwa Małopolskiego.

**Tekst: Tomasz Nowak
Zjęcia: Organizatorzy**

Relacja ze Święta Ziemniaka w Paczółtowicach

W sobotę, 30 sierpnia 2025 roku, odbyło się Święto Ziemniaka w Paczółtowicach. Wszyscy uczestnicy wydarzenia mogli spróbować pysznych pieczonych ziemniaków, grillowanych kiełbasek oraz słodkich przekąsek. Dla najmłodszych przygotowano dmuchańca i watę cukrową.

Organizatorami wydarzenia byli: OSP Paczółtowice, sołtys wsi Paczółtowice oraz Rada Sołecka we współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw na Rzecz Szkoły i Środowiska Wsi Paczółtowice „MY” oraz Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach.

Gośćmi wydarzenia byli między innymi: Janusz Mitka – komendant Straży Miejskiej w Krzeszowicach, Kamil Kłosowski – radny Rady Miejskiej w Krzeszowicach, Szymon Goc – radny Rady Miejskiej w Krzeszowicach, Helena Cekiera – sołtys wsi Dębniak, Kazimierz Przybylski – sołtys wsi Żary, ksiądz Marcin Masłoń – administrator w parafii Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Paczółtowicach.

Tekst i zdjęcia: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw na Rzecz Szkoły i Środowiska Wsi Paczółtowice „MY”

Ożywiamy rynek pracy w powiecie krakowskim – teraz czekamy na Ciebie!

Praca, rozwój i nowe perspektywy są bliżej, niż myślisz. Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego posiada środki finansowe, które mają pobudzić lokalny rynek pracy i otworzyć przed mieszkańcami oraz przedsiębiorcami zupełnie nowe możliwości. To realna inwestycja w przyszłość powiatu krakowskiego – pieniądze, które już czekają, aby z nich skorzystać.

Dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej pozwala spełnić marzenie o własnej firmie i niezależności finansowej. Wysoka refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wspiera przedsiębiorców w rozwoju i daje pracownikom nowoczesne, komfortowe miejsca pracy. Staże otwierają drzwi do pierwszych doświadczeń zawodowych, a prace interwencyjne dają szybki start na rynku pracy i zapewniają przedsiębiorcom wysoką refundację kosztów związanych z nowymi etatami.

Każda z tych form pomocy została stworzona z myślą o wzmacnianiu obu stron rynku pracy. Osoby szukające zatrudnienia zyskują realne możliwości – od pierwszego doświadczenia, przez stabilną pracę, aż po własną działalność. Pracodawcy i przedsiębiorcy otrzymują konkretne narzędzia, które zmniejszają koszty, ułatwiają rozwój firmy i pozwalają budować trwałe miejsca pracy.

To wsparcie finansowe jest już dostępne i czeka właśnie na Ciebie. Nie odkładaj decyzji – sięgnij po środki, które mogą zmienić Twoją zawodową przyszłość i przyczynić się do rozwoju całego regionu.

Szczegółowe informacje o zasadach wsparcia, wysokości dofinansowań i wymaganych dokumentach znajdziesz na stronie uppkrakow.praca.gov.pl.

Jeśli masz pytania – skontaktuj się z nami. Nasi doradcy są do Twojej dyspozycji i pomogą przejść przez każdy etap.

Siedziba Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego, ul. Wesola 48, 32-085 Szyce

tel. +48 12 416 74 03, e-mail: krkrpow@uppk.pl

Filia w Krakowie, ul. Prądnicka 12, 30-002 Kraków

tel. +48 12 623 03 55, e-mail: filia_krakow@uppk.pl

Filia w Krzeszowicach, ul. Kolejowa 1, 32-065 Krzeszowice

tel. +48 12 282 20 51, e-mail: filia_krzeszowice@uppk.pl

Filia w Skawinie, ul. Ogrody 17, 32-050 Skawina

tel. +48 12 276 16 93, e-mail: filia_skawina@uppk.pl

Filia w Słomnikach, ul. Kościuszki 64, 32-090 Słomniki

tel. +48 12 388 23 98, e-mail: filia_slomniki@uppk.pl

**Solidne wsparcie pieniężne w rozwój
rynku pracy powiatu Krakowskiego!**

Urząd Pracy
Powiatu Krakowskiego

Z głębokim żalem zawiadamiamy o śmierci

Anieli Gorczyńskiej

emerytowanej Pani Dyrektor Szkoły Podstawowej w Woli Filipowskiej.

Z pełnym oddaniem i sumiennością kierowała Szkołą w latach 1968-1990 przyczyniając się do jej rozwoju i kształtując świadomość wielu pokoleń uczniów.

Dzięki Jej wizji i niesłabnącej determinacji, w roku 1973 rozpoczęto budowę nowego gmachu szkoły, który służy społeczności szkolnej po dziś dzień. Jej konsekwencja, troska o wysoką jakość nauczania oraz wysokie kompetencje interpersonalne sprawiły, że Pani Aniela Gorczyńska zapisała się trwale w historii dzisiejszego Zespołu Placówek Oświatowych w Woli Filipowskiej.

Rodzinie i Bliskim składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne, Pracownicy oraz Społeczność Zespołu Placówek Oświatowych w Woli Filipowskiej

Redaguje zespół:
Marian Lewicki (redaktor naczelny),
Aleksandra Wartalska (redakcja, korekta)
Kamila Milewska (skład, projektowanie graficzne)

Nakład: 2500 egz.

Adres Redakcji i Wydawca:
 Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach,
 32-065 Krzeszowice, ul. dr J. Walkowskiego 1,
 tel. 668 915 516, 571 401 052 lub 12 282 14 65 wew. 5,
 e-mail: m.lewicki@ckiskrzeszowice.pl, www.magazynkrzeszowicki.pl

Druk:

Wydawnictwo Triada Wojciech Wicher
 Będzin 42-501 ul. Sielecka 61

www.Achjoj.pl

Nie zwracamy materiałów niezamówionych oraz zastrzegamy sobie prawo do przeredagowywania i skracania tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.

Specjalistyczny Gabinet Ortopedyczny

Lek. med. Wojciech Jurek
 Specjalista Ortopeda - Traumatolog
 Starszy Asystent Małopolskiego Szpitala
 Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego w Krakowie

PORADY
ZABIEGI OPERACYJNE (ENDOPROTEZY STAWÓW)
USG NARZĄDU RUCHU

przyjmuje: poniedziałki, wtorki 16:00-20:00
 Rej./Inf. tel 795-809-809

Przychodnia Jurańska
 32-065 Krzeszowice; ul. Legionów Polskich 11a

MACIEK POMAGA +
SERWIS KOMPUTEROWY

POTRZEBUJESZ POMOCY Z
KOMPUTEREM?

UL. ZIMNA WODA 3, KRZESZOWICE

720 449 307

maciekpomaga.pl

Technik Masażysta
Jarosław Kuć

Jarpa Masaż Lecznicy
www.jarpa.pl

- masaż relaksacyjny
- masaż klasyczny kręgosłupa
- masaż drenaż limfatyczny
- masaż rąk i nóg

ul. K. Wyki 10, 32-065 Krzeszowice
 tel. +48 694 26 55 91

F.U. MIREX

- MYCIE I SPRZĄTANIE DRÓG
- ODŚNIEŻANIE DRÓG
- KOSZENIE TRAW KOSIARKĄ BIJAKOWĄ
- TRANSPORT MATERIAŁÓW I MASZYN

tel. 608 051 684

Twoje stopy to bolesny problem?

Jeśli masz:

- Odciski, modzele
- Wrastające paznokcie
- Pękające pięty
- Brodawki wirusowe(kurzajki)
- Paznokcie zmienione chorobowo
- Cukrzycę
- Deformację stóp

Zapraszamy na zabiegi podologiczne, które pozwolą pozbyć się tych problemów.

Centrum Urody Beauty Derm
 Ul. Wyki 2, Krzeszowice
www.nina-podolog.pl
 Zapisy pod nr 604 873 753

*Bezbolesne zabiegi w gabinecie podologicznym
 *Pedicure dla seniorów i wizyty domowe

Frykas

RESTAURACJA

RESTAURACJA FRYKAS

KRZESZOWICE, UL. KRAKOWSKA 31

ZAPRASZAMY DO SKŁADANIA ZAMÓWIEŃ

☎ **TELEFONICZNIE**

✉ **LUB NA PODANY ADRES MAILOWY**

TEL. 12 258 22 30

TEL. KOM. 502-594-443

SLAWEK.KARCZI54@GMAIL.COM

PRACE ZIEMNE - kompleksowo

PERZYŁACZA:

- wodociągowe
- kanalizacyjne
- gazowe

ODWODNIENIA:

- piwnic
- działek

- DRENAŻE
- SZAMBA
- ZBIORNIKI NA WODE

tel. 795 202 650

Specjalistyczny gabinet ortopedyczny

Lek.med. Edyta Szumera

Specjalista ortopedii i traumatologii narządu ruchu

Starszy asystent w Uniwersyteckim
Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym
w Zakopanem.

Pracownik wydziału lekarskiego
w Katedrze i Klinice Ortopedii
i Rehabilitacji Collegium Medicum UJ

Porady w zakresie:

- ortopedii dzieci i dorosłych
- chirurgii kręgosłupa (leczenie nabytych i wrodzonych deformacji kręgosłupa, skolioz, choroby zwyrodnieniowej)
- choroba zwyrodnieniowa stawów (biodro, kolano, stopa)
- USG stawów biodrowych niemowląt

Przyjmuje:

Inter-Med Olkusz
al. 1000-lecia 16
32-300 Olkusz

Rejestracja telefoniczna : 32 479 10 00

 Przychodnia Jurańska

32-065 Krzeszowice; ul. Legionów Polskich 11a

Specjalistyczny Gabinet Ginekologiczno-Położniczy

Dr n.med. Krzysztof Skotniczny
specjalista ginekolog-położnik

przyjmuje: poniedziałki, wtorki, czwartki 16⁰⁰ - 18⁰⁰

Uprawnienie do wydawania zwolnień lekarskich
Rekomendacja Okręgowej Izby Lekarskiej w Krakowie

rej./inf. tel. 12 282 53 12

pon., wt., czw. w godz. 15⁰⁰ - 20⁰⁰

Okna premium dla każdego

Promocja kredytu w rachunku bieżącym dla klientów instytucjonalnych

- opłata przygotowawcza: 0 zł,
 - prowizja: 0% tj. 0 zł.
- okres kredytowania: 12 m-cy,
- kwota kredytu: minimum 10 000,- zł,
- kwotę maksimum wyznacza zdolność kredytowa Klienta
- oprocentowanie zmienne: WIBOR 3M +2,5 p.p. w skali roku,
 - brak prowizji od niewykorzystanej kwoty kredytu.

Bezpieczne wsparcie finansowe w Twoim banku spółdzielczym.

Działaj bez ograniczeń!

Promocja kredytu
w okresie
od 20.09.2025r.
do 30.06.2026r.

Bank Spółdzielczy
w Krzeszowicach
partner Twojej płynności
i finansowania
na każdy dzień.